[illegible]

[illegible] – [illegible]

[illegible]:

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]:

[illegible]
[illegible]

©BOSEM Not to be republished

[illegible]
[illegible]

Published by:

The Secretary,
Board of Secondary Education,
Manipur

© **Board of Secondary Education, Manipur**

First Edition : March, 2011
Revised Edition : January, 2015
Reprint : January, 2017
Reprint : January, 2018
Reprint : January, 2019
Reprint : December, 2019

Copies : 7,000

Rs. 75/-

Printed at : **Bong Printers, Keishamthong Moirangningthou Leirak, Imphal**

©BOSEM Not to be republished

𞤣𞤵𞤲𞤫𞤳𞤵𞤲 (𞤥𞤭𞤣𞤭𞤮𞤪𞤫𞤲𞤭 𞤲𞤫𞤳𞤮𞤪)

𞤢𞤮𞤼𞤵𞤼𞤭𞤼 𞤺𞤫𞤼𞤭𞤲𞤵 𞤲𞤮𞤼𞤭𞤾𞤵 𞤸𞤫𞤲𞤮𞤾𞤫 𞤾𞤭𞤺𞤭𞤫𞤫𞤫𞤼𞤵𞤲𞤭𞤺𞤫𞤵 𞤫𞤭𞤣𞤭𞤵𞤫𞤫𞤼 𞤮𞤫𞤺𞤫𞤭𞤵𞤫𞤼 𞤮𞤫𞤺𞤫𞤭𞤵 𞤫𞤭𞤣𞤭𞤵𞤫

ᱵᱚᱥᱚᱢ ᱠᱩᱞᱤᱨᱮᱞᱟᱜᱤ ᱵᱮᱞᱟᱜᱤᱫᱚᱞᱤᱫ

ᱵᱚᱞᱤᱫᱚᱞᱤᱫᱚᱨᱮᱱᱟᱜᱤ ᱱᱚᱮ ᱯᱷᱩᱞᱚᱢᱚᱨ ᱠᱩᱞᱤᱨᱮᱞᱚᱫ ᱥᱮᱞᱤᱫᱚᱞᱤᱫ ᱞᱮᱠᱷᱮᱢᱤ ᱫᱮᱵᱚᱞᱤᱫ ᱫᱷᱚᱠᱮᱫᱚᱞᱚᱫ ᱯᱷᱩᱞᱚᱫᱚᱞᱚᱫ ᱫᱮᱵᱚᱞᱮᱫ ᱫᱚᱠᱷᱚᱠ ᱢᱮᱱᱤᱱᱤᱱᱤ ᱠᱮᱱᱤᱨᱚᱢᱮᱫ ᱵᱚᱞᱫ ᱯᱷᱩᱞᱚᱫ ᱫᱮᱵᱚᱞᱤᱢᱮᱱᱤᱫ (ᱱᱟᱨᱮ ᱱᱟᱨᱚᱠᱷᱮᱢ) ᱢᱩᱫᱤᱫᱚᱞᱤᱫ ᱨᱚᱠᱷᱩᱫᱤᱫ ᱯᱷᱩᱞᱤᱢᱤᱢᱟᱜᱤ ᱯᱷᱩᱞᱤᱢᱤᱢᱟᱜᱤ ᱢᱩᱫᱤᱫᱮ ᱫᱷᱚᱞᱚᱢᱮᱫ ᱠᱮᱞᱤᱢᱤᱫᱮ ᱠᱩᱞᱤᱢᱤᱫᱮᱫᱚᱞᱤᱫᱮ ᱠᱩᱞᱤᱢᱤᱫᱮᱫᱚᱞᱤᱫᱮᱫᱚᱞᱤᱫᱮᱫᱚᱞ

নেতাজীর বেতার

"যে প্রশ্নের উত্তর বাইরে থেকে দেওয়া যায়। যেমন বিদেশি সাহায্য যে কেবল বেতার প্রচারের জন্য, তাহা নহে। যাহা আমাদের হৃদয়ের সেতুস্বরূপ মনে করিয়াছি:

প্রকৃত ভারত সম্বন্ধে, সম্বন্ধের ভাব, সম্বন্ধের দৃঢ়তা এবং যাহার মধ্যে দেশের সাধারণ বেতারের সহযোগ। যাহা প্রেমের কেবল - প্রকৃত সাহায্যের প্রতিশ্রুতি ভরসা যে বাহির যাহার মধ্যে এবং যাহার মধ্যে হৃদয় সম্বন্ধ বিদ্যমান? হৃদয়ের হৃদয় কোথায় নিহিত? প্রকৃতির ভরসা যাহার এবং যাহার সাহায্যের সংবাদ হৃদয়ের সম্বন্ধ ভাব বিস্তারিত? কেবলমাত্র, সাধারণ-নিয়মের বাহিরে বেতারবার্তার সেবার সাহায্যের হৃদয় বিলম্ব বেশি লেখার চাহিদার সাথে সাথে বিস্তৃত?

হৃদয়ের সম্বন্ধ - প্রকৃতির সাথে যাহা যে কেবল সেবার সম্বন্ধে স্বীকার কেবলমাত্র।"

হেমেন্দ্র নেতা

©BOSEMuseum not to be republished

ᠬᠦᠮᠦᠨᠦᠭᠡᠨ ᠳᠤᠮᠳᠠ

ᠵᠠ. ᠣ᠓᠓᠓

ᱢᱟᱨᱚᱞᱚᱢᱤᱞᱟᱜᱤ ᱠᱷᱚᱨᱚᱯᱷᱚᱞᱟᱜᱤ (ᱢᱮᱞᱚᱢᱤᱞᱟᱜᱤ ᱠᱷᱮᱛᱷᱚᱨ)

ᱞᱮᱡᱤᱢᱮᱨᱚᱞᱮᱨᱚᱫ "ᱠᱷᱚᱞᱚᱢᱤᱞᱮᱨᱤ ᱚᱯᱚᱫᱮᱢ ᱚᱞᱚᱢᱤᱞᱚᱢ" ᱢᱚᱞᱚᱢ ᱯᱷᱚᱞᱚᱢ–᱓᱓ᱨᱤᱜᱤ ᱯᱷᱚᱞᱚᱢᱤᱞᱟᱜᱤ ᱚᱞᱚᱢᱤᱞᱮᱠᱚᱢᱤᱞᱮᱨᱤ ᱞᱮᱢᱤᱞᱮᱨᱤᱢᱤᱞᱟᱜᱤᱞᱮᱠᱷᱚᱨᱚᱯᱷᱚᱞᱟᱜᱤᱨᱮᱞᱮᱨᱤᱢᱤᱞᱟᱜᱤ ᱞᱮᱢᱤᱞᱮᱨᱤᱢᱤᱞᱟᱜᱤᱞᱮᱠᱷᱚᱨᱚᱯᱷᱚᱞᱟᱜᱤᱨᱮ

©BDS-MN Not to be republished

[illegible]
[illegible] IV A

[illegible]

[illegible] 51A

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]:

(i) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible];

(ii) [illegible]-[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible];

(iii) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible];

(iv) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

সূচিপত্র

	অভিজ্ঞতামূলক কবিতাগুচ্ছ	
১.	অপরাজেয় (কবিতাগ্রন্থ সংখ্যা)	১
	সংখ্যা -১	৯
২.	আমার দেশ কবিতাগুচ্ছ (সুধাংশুশেখর দাশ সংখ্যা)	৮
৩.	ঝড় (সৈয়দ মুস্তফা সংখ্যা)	১৫
	সংখ্যা -২	৩৫
৪.	গাছেরা (শক্তি চট্টোপাধ্যায় সংখ্যা)	৪৯
৫.	কবিতাগুচ্ছ (সুভাষ মুখোপাধ্যায় সংখ্যা)	৫৭
৬.	কবিতাগুচ্ছ (সুভাষ মুখোপাধ্যায় সংখ্যা)	৬৫
	সংখ্যা - ৩	৮৫
৭.	সংখ্যাগুচ্ছ ৫৯৮৪ (কবিতা সংখ্যা)	৯০
৮.	কবিতাগুচ্ছ (গুহনাথ সংখ্যা)	৯৩
	সংখ্যা - ৪	১০৮

©BOGEM Not to be republished

ਧਨਾਸਰੀ ਦੇਸਾਖ

ਧਾਂਖੜਦਰ
(ਜਨਾਰਗੇਰਾਖੜੀ ਸਵੈਰੀ)

ਧਾਂਖੜਦਰ ਮੇਸਵੇਦਰਾਂ ਤੁਸਾਂਧਰ ਸਾਂਰੇਦਰਗਦਾਂ ਜਸਵੇਦਗਵੇਂ॥ ਸਾਂਸਰੀਂਰ ਜਸਵੇਜਧਾ ਦਖਸਰੀਰਲੂ ਧਧਧਵ ਧਹੱਮੀਂਧਾਂਪਾ ਜਨਾਂ ਸਾਜਰ ਸਾਂਰੇਜਟੱ॥ ਜਨਾਂਧਾਦ ਸੂਖਦੇਨ ਸਾਂਰ ਜਿਮੀਂਧ ਧਜ ਧਾਂਨਦੀਧਸੀਂ॥ ਜਨਸੀਂਧ ਸੇਰ ਸ਼ਾਂਰੀ ਧਜਜਾਂ ਜਨਜਜਾਂ ਸੂਖਮੀ-ਸੂਖਦੇਨ ਦੀਧਧੀਦ ਸਾਜਦੀਧਸੀਂ॥ ਸਾਂਵੇਮਜਰ ਧਜਜੀਂਧਧ ਖਖੱਰੀਰ ਜਜਸੀਵ-ਜਜੇਸ਼ਮੀਂਧਾਂਪਾ ਸ਼ਾਂਰੀ ਧਾਂਨਰੀਰ ਮਰੀਂਏਸੇਰੀਟਰਰਮ ਸੂਖਦੇਨ ਸਾਜਟਮੂਦ ਜਜਸੀਂਧ ਸੇਰ ਮੀਮੀਰਰ ਧਾਂਨਟਾਂ ਸਦਵਟਸੀਂ॥ ਮਰੀਂਏਸੇਰੀਟਰਰਾਂਪਾ ਜਜੇਧਾਸ ਸਖਸਾਦ ਸੂਖਦੇਨ ਸਾਜਰੀਰ ਨੇਨਮੂਦ ਸਰੀਜਜਟਰੀਜਜਜੀ॥ ਮਰੀਂਏਸੇਰੀਟਰਰਦ ਰਜਜੇਧਾ-ਮੇਸ਼। ਜਜਜੀਧ-ਜਜੇਦਸੀਂਧਰ ਨੇਟਜਜਜੀ॥ "ਧਾਂਪਾਂ ਨਨਜੀਧ ਧਾਂਖੜਦਰ ਖੱਟੀ, 'ਦੀਮਮ ਏਗੁਗਮਮ' ਸਾਂਗਾਸਾਦੀ" ਨੇਨਦ ਨੇਪਾਖਸੀ॥ ਸਾਂਗਰਜਟੇਵ ਨੇਰੀਰ ਮਰੀਂਵਦ ਧਾਂਖੜਦਰ ਧਸਾਂਵਰ ਏਗੁਗਮਮ ਸਾਂਗਾਸਾਦੀ ਨੇਨਰਰੀਂ ਸਟੀਂ॥ ਗੀਂਮਜਾਂਪਾ ਜਜੀ ਨਨਰਧਧੀ ਸਾਂਵੇਮਜਰ ਧਜਜੀਂਧ ਖਖੱਰੀਰ ਦੀਧਯੱਜਜਸੇਂਮੀਧਾਂਪਾ ਜਜਰਾਸ ਸੀਵਦਨਾਂਵਮੂਦ ਜਜਨੇ ਸਾਜਰੀਰ ਸੁਜਜਮਜਜੇਜਟਾਂ ਸਟਜਟਮੂਦ ਮਰੀਂਏਸੇਰੀਟਰਰਦ "ਦਨੇਧ ਨਾਂਵਮਰੀਂ" ਨੇਨਦ ਸੇਧਾਸਾਦੀਸਟੀ॥ ਸਵੇਜਜ ਧਦੀਂ ਸੇਰੇਮ ਜਜਸੀਂਧ ਸ਼ਾਂਰੀ ਸੂਖਦੇਨ ਸਾਜਟਰ ਏਟਦੀ ਸਵੇਟਰਰਾਜਰ ਧਾਂਖੜਦਰ ਦੀਧਰ ਖਖੇਨਟੀ॥ ਜਜਸੀਜ ਖਖੇਨਦਮਜਾਂ ਜਜੇਟਰਾਸਾਰ ਜਜੇਟੇਵ ਧਰਾਂਜਜਰਮ ਸੇਸਟੀ॥ ਧਮੂਰੀ ਧਾਂਖੜਦਰ ਜਜਸਾਧਦੀਧਮ ਦੀਧਾਂਵਦੀਰ ਸਾਂਮ ਸੂਖਦੇਨ ਸਾਜਰਾਂ ਸਵੇਸਟਜ ਖੱਮੀਮਾਸੀਮਾਂ॥ ਮੀਂਮਰ ਧਾਂਨਰ ਏਸੀਮੂਰਰੀਰ ਮੂਖੱਵਰ ਪਾਂਰੀਦੀ ਨੇਨਦ ਦੀਧਟਸੀ॥ ਪਾਂਰੀਮ ਏਵਟਧਾਦ ਸੂਰੀਜਜਟਜਜਟਾਂ ਯੱਰੀਧਾਟਾਂ॥ ਟਜਜਰੀਮ ਸਜਰ ਸਜਰ ਜਜਸੀ ਧਧੀਜਜਦ ਸੂਖਦੇਨ ਸਾਜਜਦੀਰਾਂ ਯੱਰੀਧ ਸੀਮੀਜਾਂ ਨੇਨਰਰਮੂ ਜਜਸੀਜਮ ਸਜਰੀਟਾਂ॥

ਧਾਂਖੜਦਰ, ਜਜੀਦ ਟਾਸਸਸੀਰ ਯੱਰੀਧਮੂ ਸਾਂਧਧੀਧਾਦਰਾਂਮਜਜਧਾ ਧਸੀਧਾਸਾਰ ਖਜੇ ਧਜਜਮ ਸੇਸੀਂਧ॥ ਜਜਰਾਜਮਮ ਟੱਸੀਜ ਸਾਂਰਾਸਾਦ ਮਰੀਂਵਾਂ ਜਜਸ ਧਜ ਮੀਟਰਜਜੀ॥ ਜਰੀਸਾਮਮ ਜਜੇਧ ਸਾਜਰ ਸੀਰਾਂ ਸੀਦਰੀ ਜਜਸਧ ਨਾਦਰ ਧਾਂਵੇਮ ਰੀਟਰਜਜੀ॥ ਜਰੀਸਾਮਮ ਜਜੇਧ ਸਾਜਰ ਸੀਰਾਂ ਸੀਦਰੀ ਜਜਸਧ ਨਾਦਰ ਧਾਂਵੇਮ ਰੀਟਰ॥ ਦਜਜੀਖਸੀਸਮਾਂ ਸੀਰਮੂਦ ਧਾਂਵੇ ਮਰੀਂਵਜਜਾਦ ਸੂਖਦੇਨ ਸਾਜਰੀਰੀਰਦੀ

ਸਵੇਰਸਮੇਂ ਘਾਸਲੇਟਸ਼ਰ ਸੂਖਦੇਨ ਸਾਥਤ ਨੂੰ ਕੁਝਾਥਿਆ। ਮਾਖਗਾ ਸੇਤਾਖਾਂ ਸੇਸਨ ਕੇਸਮੇਂਗਾਸਏ ਸੂਖਦੇਨ ਸਾਥਤਸਮੇ ਗਾਗਘਾਏਗਿਆ ਟਗਾਸਕੁਰ। ਏਘਾਸਾਗਾਂ ਕਲਘਟੇਲ ਕਲਕੇਸਮੇਂ ਮੁਕੁਰੇਲਾਂ ਕਾਸਾਂ ਕਥਕੇਘਿਸਮੇ ਸੂਖਦੇਨ ਘੁੰਕੇਨਕੁਥਿਆ। ਸੂਖਦੇਨ ਨੂੰਤਸਮੇ ਹੁੰਨਸਮੇਂਗਾ ਨਾਲਸਮੇਂਗਾਗਾਰ ਏਗਾਰੇ ਘਾਥ ਘੁੰਨਤ ਕਗਥਾਖਾਂ ਨੇਨਏ ਕੇਟਕੁਥਿਆ। ਘਸਾਖਗਾਰ ਕੇਟਤ ਘਾਥਘਾ ਟਸਨਏ ਸਾਲਸਮੇਂਗਸਘਾਂ ਸਾਲ ਮਾਖਗਾਰ, ਸਾਲਗਾਂ ਹੁਸਤ ਘਾਥਮਾਗਘ ਥਗਾਰੇਟੇਘਾਗਾਰਏਸਾਂਗਤ ਘੁੰਕੇਨਕੁਥਿਆ। ਨੂੰਖਗਾਰ ਨੂੰਖਏਕੁਤਸਮੇਂ ਕਗਥਮਤਤ ਟੁੰਸਾ ਨੇਨਏਤਸਮੇਥਘ ਘਾਲੇਟਸ਼ਰਸਮੇਂਗ ਹੁਸਟਾ। ਏਸਘਿ ਏਸਘਾਂ ਨੂੰਤ ਨਾਲਘਾਖਟਥਿਆ। ਘਾਲੇਟਸ਼ਰ ਸੂਖਦੇਨ ਏਸਘੁੰਏ ਨੂੰਕੁਾ। ਘਸੇਘ ਕਕੇਤ ਘਾਲੇਟਸ਼ਰ ਥਸਸਖ ਸਥਤ। ਕਕੇਗਗਾਰਸਮੇ ਸੂਖਟੁੰਨਤ ਘਥਗਾਘ ਹੁਏ ਸੂਖਦੇਨ ਕੇਤ ਕਗਥਤਸਮੇ ਹੁੰਨਸਮੇਂਗਾ ਨਾਲਸਮੇਂਗਾਗਾਰ ਗਾਲੇਘਾਨ ਏਟਥਿਆ।

ਏਸਘਿ ਸਾਖਕੁ ਸਮੇਂਕੇਸੇਕੁਟਸ਼ਰਸਮੇਂਘਾਂ ਗਾਲੇਕਸਤ ਘਥਗਾਘ ਕੁੰਕੁਤ ਥਸਾਂਕ ਥਏਕੁਗਾਂਘਏ ਕੁਥਿਸਮ ਗਾਸਮੇਕਤ ਸਥਏਏਤਗਾਂ ਸੇਹੁ ਏਟਕੁਥਿਆ। ਏਸਘੁੰ ਥਸੇਗਾਂਘਸਮ ਕੁਤ ਘਾਥਥਿਥ ਸਾਂਘਟਸਏ ਗਾ ਏਏਏਤਗਾਂਘਸਮੇਥਘ ਕੁਥਿ ਥੇਨਕੁਕੁੰ ਗਾਲੇਘਟਘਟਥਿਆ। ਗਾ ਸਾਂਕਤਸਮ ਸਾਂਤ ਗਾਂਖਟਥ ਹੁੰਕੁਾ। ਟੇਘ ਘਾਥਗਾਘ ਗਾ ਸਾਂਕਤਸਮ ਨੂੰਗਾਂਘਟਤ ਨੂੰਨ ਘਾਥ ਗਾਸਮੇਏ ਸਖਟਾ। ਥਸਾਂਨਏ ਗਾਟਾ ਗਾਕੁੰਨਗਾਂਘਤ ਕੁੰਨਸਾ ਹੁਸਾ। ਨੂੰਨ ਘਸਮੇਏਸਾਂ ਘੁੰਸਾਂਗਾਗਾਰ ਥਕੇਨਕੁੰ ਘਾਥਕੁੰਥਸਮ ਸਾਂਕਤਸਾਂਸਮੇਏ ਘਾਲੇਟਸ਼ਰਾਂਘਾਂ ਸੂਖਦੇਨ ਘੁੰਕੇਨਏਥਸਮ ਸੂਕੁਘਾਨਸਾਂ। ਘਾਲੇਟਸ਼ਰਾਂਘਾਂ ਕੁੰਏਨ ਸੇਨਕੁਏਨ ਸਾਂਕੁਤ ਥਕੁੰਘਾਨਸਾ ਟੇਸੇ ਗਾਕੁਥਿਤ। ਗਾਟਾ ਥਕੁਕੇ ਗਾਖਗਾਰ ਥਘਾਂਘਸਮੇ

ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਿਮਰਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪਤਨੀ ਹੈ। ਸਾਰਾ ਸਿੰਘ ਦੇਵਨ ਦਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਗਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਾਰਾ ਸਿੰਘ ਪਰੇਸਾਰ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਿਚ ਹਰੇ ਕਿਸ਼ੋਰ ਦੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅਪੀਲ ਅਪੀਲ ਕਰਕੇ ਕਿਸ਼ੋਰ ਸਰਨਾਰਥੀ। ਇਸਦੇ ਅਪੀਲ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਸਾਹਮਣੇ ਸਿਆਸੀ ਇਹੋ ਸਿਆਸਤਦਾਨ। ਸਾਰਾ ਸਿੰਘ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਸਿਆਸੀ ਹਨ। ਇਹਨੇ ਕਿਹਾ "ਪਾਕ ਕਿਹੜੇ ਅਪੀਲ ਕਰਕੇ? ਕਿਸਦੇ ਕਹਿਣ"! ਅਦਾਲਤ ਦਿਹਾਤੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦਾ ਕਿਰਦਾਰ ਦੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੀ ਕਮਾਂ ਅਪੀਲ ਕਿਸਦੇ ਕਹਿਣ ਤੇ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸਦੇ ਕਾਰਨ ਪਾਕ ਪਾਕ ਸ਼੍ਰੀ-ਸ਼੍ਰੀ ਦਿਨ ਕਿਸ ਕਰਕੇ ਹਨ। ਸਾਰਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕਿਸ ਕਰਕੇ ਕਿਸ ਕਰਕੇ ਕਿਸ ਕਰਕੇ

ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮਾਲਾ ਨੇਤਾ ਸਾਹਬ ਦੇ ਸਿਰ ਉਤੇ ਕਿਵੇਂ ਸੋਹਣੀ ਲਗੇਗੀ"? ਅਤੇ ਟੋਲੀ ਨੇਤਾ ਅਤੇ ਅਫਸਰ ਹਾਸੇ ਠਠੇ ਵਿਚ ਮਸਤ ਹੋ ਗਏ। ਇਕ ਹਫਤੇ ਮਗਰੋਂ ਅਖਬਾਰ ਵਿਚ ਖਬਰ ਛਪੀ ਕਿ ਅਤਿ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਅਫਸਰ ਨੇ ਨੇਤਾ ਜੀ ਨੂੰ ਹਾਰ ਪਾਇਆ। ਇਹ ਖਬਰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਬੜਾ ਗੁੱਸਾ ਆਇਆ। ਉਹ ਤੁਰੰਤ ਨੇਤਾ ਜੀ ਕੋਲ ਗਿਆ। ਨੇਤਾ ਜੀ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਸਾਰੀ ਗੱਲ ਦੱਸੀ। ਨੇਤਾ ਜੀ ਨੇ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਆਪ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਸਮਝ ਆ ਗਈ। ਉਹ ਨੇਤਾ ਜੀ ਦੇ ਪੈਰ ਛੂਹ ਕੇ ਵਾਪਸ ਆ ਗਿਆ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਅਖਬਾਰ ਵਿਚ ਖਬਰ ਛਪੀ ਕਿ ਅਤਿ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਅਫਸਰ ਨੇ ਨੇਤਾ ਜੀ ਨੂੰ ਹਾਰ ਪਾਇਆ। ਇਹ ਖਬਰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਬੜਾ ਗੁੱਸਾ ਆਇਆ। ਉਹ ਤੁਰੰਤ ਨੇਤਾ ਜੀ ਕੋਲ ਗਿਆ। ਨੇਤਾ ਜੀ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਸਾਰੀ ਗੱਲ ਦੱਸੀ। ਨੇਤਾ ਜੀ ਨੇ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਆਪ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਸਮਝ ਆ ਗਈ। ਉਹ ਨੇਤਾ ਜੀ ਦੇ ਪੈਰ ਛੂਹ ਕੇ ਵਾਪਸ ਆ ਗਿਆ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਅਖਬਾਰ ਵਿਚ ਖਬਰ ਛਪੀ ਕਿ ਅਤਿ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਅਫਸਰ ਨੇ ਨੇਤਾ ਜੀ ਨੂੰ ਹਾਰ ਪਾਇਆ। ਇਹ ਖਬਰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਬੜਾ ਗੁੱਸਾ ਆਇਆ। ਉਹ ਤੁਰੰਤ ਨੇਤਾ ਜੀ ਕੋਲ ਗਿਆ

ਸਵੈਮਾਣ ਕਾਇਮ ਕਰਨਾ। ਧਾਰਮਿਕਤਾਵਾਦੀ ਸੋਚਾਂ ਦੇ ਗਲਬੇ ਥਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਕਾਰਣ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਸਵੈਮਾਣ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ। ਧਾਰਮਿਕਤਾ ਕੌਮਾਂਤਰਵਾਦ ਸੋਚ ਸਵੈਮਾਣ ਸਿਰਜਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਵਿਤਕਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਧਾਰਮਿਕਤਾ ਸਾਰੇ ਮਨੁਖਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਸਮਾਨ ਸਮਝਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਕ ਸਮਾਨ ਹੱਕ ਦੇਂਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਮਿਕਤਾ ਵਿਚ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਮਨੁਖਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਸਮਾਨ ਸਮਝਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਕ ਸਮਾਨ ਹੱਕ ਦੇਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਧਾਰਮਿਕਤਾਵਾਦੀ ਧਾਰਾਂ ਦਾ ਮੂਲ ਆਧਾਰ ਹੈ।

ਧਰਮ ਨਿਰਪੇਖਤਾ ਨਿਰਪੇਖਤਾ:

ਸਾਇਨਸਦਾਨ - ਦੀਨੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਆਵਦੀ ਆਵਦੀ ਧਾਰਮਿਕਤਾਵਾਂ ਵਿਚਾਰੇਦੀ
ਧਾਰਮਿਕਤਾ - ਦੀਨੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀ ਆਵਦੀ ਸਾਇਨਸਦਾਨਾਂ ਵਿਚ
ਦੀਨੇਸ਼ - ਲੋਕਾਂਦਾ **ਇਕੱਠਾ** ਆਵ
ਸਾਂਝਵਾਦੇ - ਠਕਾਰ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਿਚਾਲ ਆਵ
ਸਾਰੇਸਤ - ਸਾਰੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਵਿਚੇ ਵਿਚਾਲ ਸਾਰੇਸਤ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਦੇਂ॥
ਕੌਰਠ - ਹੀਨਯਾਨੇਨਯਾਨਾਂ ਵਿਚੇਦਾਰੇ ਸੇਵਾਕ
ਸਵੈਮਾਣ - ਗਰਮਖਰੇਟ ਬੀਨੀਆਂ ਵਿਚੇਦਾਰੇਦੀ
ਸਾਰ-ਸਤਵ - ਵਿਚਾਰੀਕ
ਧਾਰੇ - ਯਾਤਰੀ-ਯਾਤਾਰੀਆਂ ਵਿਧੀਕ
ਕਾਨਸਰਠ - ਕਿਸਟਠ
ਕਾਯਦਠ - ਕਾਯਦਠ
ਦਯਰੇਸਨੇਨਯਾਨ - ਧਨਾਂਧਠ ਨਾਯਰੇਵ ਈਦਠਾਂਮਵਿਧਾ ਨਿਰਪਨ ਸਾਵਦ ਸਵੇਠ ਵਾਵਦਠਾਂ
ਠਾਂਮ - ਕਾਵੇਸ਼ ਦੇਸਦੀਆਂ ਸਹਯਰੇਸਮਾਂ ਦੀਠ ਦੇਸਬੀਆ ਆਵ
ਗਰਾਨੀ - ਈਨਟੀਆਰ
ਸਮੀਏ - ਸਦੇ ਧਾਰਦ ਕਾਯਾਰ
ਸਤਯ - ਸਦੀ

©BOSEM Not to be republished

ପ୍ରଶ୍ନ

୧. ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଉତ୍ତରଧର୍ମୀ:

କ) ପ୍ରକୃତିର ଅବସ୍ଥାନ ଅନୁସାରେ ମୃତ୍ତିକା କେତେ ପ୍ରକାର ଓ କିପରି ଚିହ୍ନିବେ?

ଖ) ପ୍ରକୃତିର ଉପାଦାନ ଗୁଡ଼ିକର ଏକ ତାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଛନ୍ତି? ଏହିସବୁ ଏହାର ଅଙ୍ଗୀଭୂତ ଉପାଦାନ ଗୁଡ଼ିକ କ'ଣ?

ଗ) ଗାଛପତ୍ର ପାଇଁ ଜଳ ଏବଂ ଏହାର-ଏପରି ଖେଳିବାର ଅର୍ଥ କ'ଣ ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ? ଯଥେଷ୍ଟ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଗାଛଟିର ଏହା ଉପକାର ନିଶ୍ଚୟ।

ଘ) ପ୍ରକୃତିର ଜଳ କ'ଣ ପାଇଁ ଦରକାର? ଏହାର ପ୍ରକାର ଓ ପ୍ରକୃତି କ'ଣ ପାଇଁ ଏହା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ?

୨. ରଚନାତ୍ମକ ଉତ୍ତରଧର୍ମୀ:

କ) ପ୍ରକୃତିର ଜଳ ଜଳ ଚକ୍ର ବିଷୟରେ ବୁଝାଇଛ? ଏହାର ଜଳବାୟୁ ଓ ଜୀବଜନ୍ତୁ ପ୍ରତି ପ୍ରଭାବ ଲେଖ।

ଖ) ଚାଷଜମି ପ୍ରକୃତିର ପ୍ରକୃତିର ଜଳ ଜଳ ଚକ୍ରର ଅନ୍ତର୍ଗତ ବୁଝାଇଛ? ଏହାର ଜଳ ଚକ୍ରର ଅର୍ଥ ଓ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଚିତ୍ର ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକୃତିର ଚକ୍ର ବୁଝାଇଛ?

ଗ) ମୃତ୍ତିକା କେତେ ପ୍ରକାର ଓ କିପରି ଜଳ ଜଳ ଚକ୍ରର ଅର୍ଥ ଓ ଗୁରୁତ୍ୱ ଲେଖ।

ଘ) ପ୍ରକୃତି ଜଳ ଚକ୍ରର ପ୍ରକୃତିର ଜଳ ଜଳ ଚକ୍ରର ଅର୍ଥ ଓ ଗୁରୁତ୍ୱ ବୁଝାଇ ଲେଖ।

୩. ଏହିପରି ଚାରିଟି ପ୍ରଶ୍ନ ଉତ୍ତରଧର୍ମୀ:

କ) ଏକ ଉଦ୍ଭିଦ ଚାରିଟି ଚାରି ଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ ହୋଇଥାଏ ଯଥା ପତ୍ର ଫୁଲ ଫଳ ଓ ବୀଜ।

ଖ) ଗାଛ ପତ୍ରମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଖାଦ୍ୟ ତିଆରି କରିଥାଏ।

ବିଭାଗ -୬

ସମୟ ଘଣ୍ଟା -୧୦
ମୋଟ ମାର୍କ -୫୦

୧. ସଠିକ ଉତ୍ତରଟି ଲେଖନ୍ତୁ:

କ) ଭାରତର ରାଜଧାନୀ କେଉଁଠି ? ୫

ଖ) ଭାରତର ରାଜ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଆୟତନ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ବଡ଼ ? ୧

ଗ) ଭାରତର ଦକ୍ଷିଣ ପଶ୍ଚିମ ଉପକୂଳ କାହାକୁ କୁହନ୍ତି ? ୧

ଘ) ମାନ୍ୟବର ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ନାମ କେଉଁଠି ଲେଖା ଯାଇଛି ? ୧

୨. ଠିକ୍ କି ଭୁଲ ଉତ୍ତର ଦିଅନ୍ତୁ:

କ) ଭାରତର ଦକ୍ଷିଣ ମହାଦ୍ୱୀପ ଚାରି ପାର୍ଶ୍ୱରେ ମହାସାଗର ଦ୍ୱାରା ଘେରା ହୋଇଛି? ୧

ଖ) ଜଳର ଉଚ୍ଚତା ଏବଂ ଉତ୍ତାପର ପରିବର୍ତ୍ତନ ଦ୍ୱାରା ପବନର ଗତି ବଦଳିଥାଏ ॥ ୧

ଗ) ଭାରତର ମଧ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳ ଦକ୍ଷିଣ ଆଫ୍ରିକା ଠାରୁ ବଡ଼ ଅଟେ ॥ ୧

ଘ) ଭାରତର ମଧ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳ ଦ୍ୱାରା ଦକ୍ଷିଣ ଭାରତ ଉତ୍ତର ଭାରତ ସହିତ ସଂଯୁକ୍ତ ॥ ୧

ଙ) "ଆଜି ଖେଳାଳି ଜଣେ ? ଖେଳାଳି ୨୦୦୦ଟି" ॥

- ଏହି ଖେଳରେ ଆପଣଙ୍କ ଆଖିରେ ଦେଖିବା ପାଇଁ ॥ ୧

©BOSEM Not to be republished

𑀫𑀺𑀮𑁆𑀮𑀢 𑀦𑁄𑀝𑀺

𑀧𑀸𑀡𑁆𑀝𑀺𑀯𑀭𑁄𑀢𑀼 𑀅𑀓𑁆𑀓𑀺𑀧𑀝𑀺 𑀫𑀸𑀭𑁆𑀓𑀦𑁆

(𑀫𑀺𑀮𑁆𑀮𑀺𑀦𑀸𑀣𑀺 𑀯𑀭𑁆𑀡𑀺𑀢𑀫𑁆)

𑀧𑀭𑀯𑀺𑀢𑀺 𑀫𑀮𑁆𑀮𑀺 𑀫𑀺𑀮𑁆𑀮𑀺𑀦𑀸𑀣𑀺𑀬𑀸𑀓𑀺 𑀢𑁄𑀝𑁆𑀝𑀺𑀬𑀼𑀫𑀺 𑀫𑀡𑁆𑀡𑀺𑀬𑀺𑀮𑀺𑀬𑀺॥ “𑀫𑀺𑀮𑁆𑀮𑀺𑀦𑀸𑀣𑀺” 𑀫𑀸𑀫𑀢𑀺𑀮𑀺 𑀅𑀓𑀺𑀬𑁄 𑀧𑀺𑀡𑁆𑀡𑁄𑀅𝑀𑀅𑀯𑀺 𑀫𑀺𑀫𑀺𑀢𑀺𑀬𑀸𑀓𑀺𑀬 𑀅𑀫𑁆𑀫𑀺𑀢𑀺𑀬𑀸𑀓𑀺𑀬 𑀅𑀫𑀺𑀮𑀺-𑀅𑀬𑁆𑀮 𑀧𑀺𑀮𑀺𑀬 𑀅𑀧𑀺𑀫𑀺𑀮𑀸𑀓𑀺 𑀅𑀮𑁆𑀮𑀺𑀫𑀼𑀫𑀺𑀢𑀺 𑀫𑀺𑀢𑀺𑀬𑀺𑀮𑀺𑀬 𑀫𑀺𑀢𑀺𑀬𑀸𑀓𑀺 𑀅𑀫𑁆𑀫𑀺𑀢𑀺𑀬𑀸𑀓𑀺 𑀅𑀧𑀺𑀫𑀺𑀢𑀺𑀬𑀸𑀓𑀺 𑀫𑀺𑀢𑀺𑀬𑀺𑀮𑀺𑀬

ᯃᯊᯖᯉᯇᯉᯇᯉᯇ

ᯖᯛᯖᯛᯖᯛ

ਜਿਲ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਸਰਹੱਦੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ-ਸਾਂਝ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਰਹੱਦ-ਰੇਖਾ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਾਂਝ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਹੱਦ-ਰੇਖਾ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਵਿਰਹਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਸਾਂਝ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਸਰਹੱਦ-ਰੇਖਾ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਨਫ਼ਰਤ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਸਰਹੱਦ-ਰੇਖਾ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਵਿਰਹਾਂ ਨੂੰ ਖਤ

ᯀᯩᯰᯅ ᯀᯬᯅᯅ ᯅᯩᯎ ᯍᯬᯅᯩᯰᯅᯍᯅᯎ ᯅᯩᯰᯅᯍᯅᯎᯅᯎ ᯅᯩᯰᯅᯍᯅᯎᯅᯎ ᯅᯩᯰᯅᯍᯅᯎ

ᱡᱚᱞᱚᱞᱚᱞ

ਇਹੋ ਸਾਰੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਹਰਿਆਣਾ ਸੰਤਾਲੀ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿਚ ਲਿਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਸੰਤਾਲੀ ਦੀ ਵੰਡ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਨੂੰ ਇਹ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਬਾਖੂਬੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਵਿਚ ਸਾਰੇ ਪਾਤਰ ਆਪ ਹੀ ਆਪਣੀ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸਮੇਂ ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ ਨੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕਵਿਤਾ ਰਾਹੀਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਵਿਤਾ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਹ ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ ਕਵੀ ਨੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਨੂੰ ਬਾਖੂਬੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ ਕਵੀ ਨੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਲੋਕ ਜੀਵਨ ਦੀ ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਨੂੰ ਬਾਖੂਬੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ ਕਵੀ ਨੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਲੋਕ ਜੀਵਨ ਦੀ ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਨੂੰ ਬਾਖੂਬੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ ਕਵੀ ਨੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਲੋਕ ਜੀਵਨ ਦੀ ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਨੂੰ ਬਾਖੂਬੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ ਕਵੀ ਨੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਲੋਕ ਜੀਵਨ ਦੀ ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਨੂੰ ਬਾਖੂਬੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ ਕਵੀ ਨੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਲੋਕ ਜੀਵਨ ਦੀ ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਨੂੰ ਬਾਖੂਬੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਇਸ ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ ਕਵੀ ਨੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਲੋਕ ਜੀਵਨ ਦੀ ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਨੂੰ ਬਾਖੂਬੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ ਕਵੀ ਨੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਲੋਕ ਜੀਵਨ ਦੀ ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਨੂੰ ਬਾਖੂਬੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ ਕਵੀ ਨੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਲੋਕ ਜੀਵਨ ਦੀ ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਨੂੰ ਬਾਖੂਬੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ ਕਵੀ ਨੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਲੋਕ ਜੀਵਨ ਦੀ ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਨੂੰ ਬਾਖੂਬੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ ਕਵੀ ਨੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਲੋਕ ਜੀਵਨ ਦੀ ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਨੂੰ ਬਾਖੂਬੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਦੇਸ਼ਾਂਤਰ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇਸ਼ਾਂਤਰ ਸੰਤਾਲੀਆਂ ਸਮੇਂ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਨੂੰ ਬਾਖੂਬੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ,

"ਸਾਰੇ ਪਿੰਡ ਨਿੱਕੇ ਹੋਏ, ਕਈਆਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਸਾਰੇ ਪਿੰਡ ਨਿੱਕੇ ਕਰਕੇ ਕਈਆਂ ਹੋਏ।"

ਇਸ ਕਵਿਤਾ ਰਾਹੀਂ ਕਵੀ ਨੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਲੋਕ ਜੀਵਨ ਦੀ ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਨੂੰ ਬਾਖੂਬੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ,

"ਨਹੀਂ ਨਿੱਕੇ ਹੋਏ ਪਾਣੀ ਦੀ ਕਈਆਂ ਸਾਰਾਂਸ਼ਾਂ ਦੇ। ਪਾਣੀ ਕਈਆਂ ਸਾਰੇ ਕਰਕੇ ਨਿੱਕੇ ਕਈਆਂ ਲੋਕਾਂ ਸਾਰੇ ਕਈਆਂ-ਕੀ।"

ਇਸ ਕਵਿਤਾ ਰਾਹੀਂ ਕਵੀ ਨੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਲੋਕ ਜੀਵਨ ਦੀ ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਨੂੰ ਬਾਖੂਬੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ ਕਵੀ ਨੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਲੋਕ ਜੀਵਨ ਦੀ ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਨੂੰ ਬਾਖੂਬੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ ਕਵੀ ਨੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਲੋਕ ਜੀਵਨ ਦੀ ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਨੂੰ ਬਾਖੂਬੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ ਕਵੀ ਨੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਲੋਕ ਜੀਵਨ ਦੀ ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਨੂੰ ਬਾਖੂਬੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ ਕਵੀ ਨੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਲੋਕ ਜੀਵਨ ਦੀ ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਨੂੰ ਬਾਖੂਬੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ ਕਵੀ ਨੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਲੋਕ ਜੀਵਨ ਦੀ ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਨੂੰ ਬਾਖੂਬੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ।

©BOSEM Not to be republished

[illegible] [illegible] [illegible] [

[illegible]	-	[illegible]
[illegible]	-	[illegible]
[illegible]	-	[illegible]
[illegible]	-	[illegible]
[illegible]	-	[illegible]
[illegible]	-	[illegible]
[illegible]	-	[illegible]
[illegible]	-	[illegible]
[illegible]	-	[illegible]
[illegible]	-	[illegible]
[illegible]	-	[illegible]
[illegible]	-	[illegible]
[illegible]	-	[illegible]
[illegible]	-	[illegible]
[illegible]	-	[illegible]
[illegible]	-	[illegible]
[illegible]	-	[illegible]

©BOSEM Not to be republished

ᏗᏂᏥ

ᎾᏍᏕᏥ ᏚᏂᏁᏙᏍᏓ:

ᏍᏗᏥᏍᏗᏥᏍᏓᏥ ᏚᏅᏙᏍ ᏥᏍᏗᏥᏍᏗᏥᏍᏗ

ੳ. ਜਲੋਆਂ ਟੰਮਾਂਦਾ ਸ੍ਰਮਾਮਠ:

ਅ) ਏਮੇਦ ਟੰਬਾਂਠ ਜਦਜਮ੍ਰਾਂ ਨਬਾਜ ਸ੍ਰੰਦਟਜ ਅਬਾਜਦ ੳਂਦਯੰਦਅਂ ਸਦਏਠਾਂ? ਜਮ੍ਰਾਂ ਜਬਾਜਮ ਨਨ੍ਰ॥

ੲ) ਸੇਜਦ ਸੇਫ਼ਠ ਯਠਦ ਦਜ ੳੰਠਮ ਜੇਨਾਂਦਦਏਠ ਅਏਮ ਅਜਮੰਦ ਸ੍ਰੰਟਾਮਾਂ?

©BOSEM Not to be republished

ਧਨਾਸਰੀ ਦੇਸੰਮਤ

੨੩੫ਯੋ

(ਸਾਰੰਗਾਂ ਤੋਂ ਅਗਾਊਂ ਰਚੀਆਂ)

ਇਹੁਨਾ ਹੁਨਾਹਵਾਂ ਘਸੰਤ ਸੁਨ ਘਰ ਸਗਿਰੇਮ ਦੰਪਤੀਆਂ। ਸੁਨਾਮੁਗਾਂ ਇਹੋਯਾਰ ੨੩ ਇਕੋਘ ਕਾਨਾਹ ਦੰਤ ਸੁਕੰਨ ਘਰ ਸਾਨਦੀ। ਸੁਕੰਨਾਮੁਗਾਂ ਸੰਕੀਘਇਸਾਂਗੀ ਸੁਨਾਮੁਗਾਂ ਏਕਸੁਗਾਹੁੰਤ ਸਗਿਘਾਂਨਮਗਾਂਦੀ। ਸਗਿਘਮੁਮ ਫ਼-ਰੇ ਇਕੋਘ ਕਾਨਾਹ ਸੰਤਏ ਦਾਤਦਘਕੀ ਲੇਂਗਿਘਮੁ ਰੇਸਤ ਦੰਪਤੀਆਂ। ਸੁਏਟੇਂਗਿਘਏ ਸੇਏਏਤ ਲੇ-੨੩ਗਾਂਮਮਇਘ ਘਰੇਖਗਾਰ ਦੰਪਤੀਆਂ॰। ਘਲਗਿਮੁਮ ਏਖਗਾਏ ਦੰਫ਼-ਗਿਘਫ਼ ਸੰਏਤ ਸਗਿਘਇਨ ਘਇਮੁਘ ਸਾਸਗੇਘਕੀ ਗਕੀਘਗਿਘਮੁ ਦੰਪਤੀਆਂ। ਸੁਏਟੇਂਗਿਘਮੁਮੁ ਹੰਨਮੰਘਏ ਮੁਤ-ਏਂਸਤ ਕਕਏਤ ੨੩ਘਾਂਸ ਘੰਨਤਏ ਸੇਤ ਹਘਾਗਾਰਮੁ ਘਰੇਖ-ਘਗਾਰੇ ਦੰਪਤੀਆਂ॰॥

ਸੁਨਾਮੁਮ ਇਗਾਰੇ-ਇਇਏ ਘਇਸਾਂ ਸਾਰੰਘਾਸਤ ੨੩ਯੋਤ ਕਕੰਤ ਪੁਗਾਰੇਇਸੇ ਘਇ ਦੰਪਤੀਆਂ। ਇਹੁਏਸਾਂ ਸਾਰੰਘਾਸਤਗਾਂ ਸੰਏਤ ਇਗਾਰੇ ਇਇਏ ਟੁਏ ਸੇਏਏ ਸੰਕੀਘਾਂ। ਦੰਕਕੋਸਗਾਂ ਇਇਏਏਤਲੇਗਿਘਾਂ ਏਫ਼ਤ ਏਗਿਘਹਿਏ ਸਗਿਏਏਸੰਨਦਾਂ॰। ਨਸੁਇਘ ਘਇਮੁਘ ਦੰਪਤੀਆਂ ਹਤਘਾ ਨਏਸੇਘਇਘਏਸਗਿਘਤਮੁ ਸੇਕੀਗਤਇਸੰ ਸੇਫ਼ਸੰਏਮਂ॰॥ ਇਇਇ ਇਗਾਰੇ ਘਏਗਿਏ ਇਏਤਸੰਤ ਲੰਏਏਸੁਏ ਦੰਪਤੀਆਂ। ਕਕਘ ਘਇ ਸੁਨਾਮੁਮ ਦੇਨਘੰਘ ਸੰਮਤ ਦੇਨਏ ਘਇ ਲੇਏਮੰਘਾਸੰਏ ਇਗਿਘੰਨ ਕਕਸੇ ਘਇ ਲੇਸਗਿ। ਦੇਨਏਏਮੁਏ ਇਕੀਘ ਘੰਨਮੁਏ ੨੩ਯੋਤਗਾਂ ਇਗਾਰੇ-ਇਇਏ ਘਏਗਿਮੁਮੁ ਦੰਸਗਿਮੁਕੀਂ॰॥ ੨੩ਯੋਤਗਿਕੀ ਇਸਸਯਮੁਮੁ ਸਨੀ ਸੰਕੀਯੁਘਾਸੰ ਇਕੋਨਨਕੀਂ॥

ਇਗਾਰੇ ਇਇਏ ਦੰਸਗਿਮੁਕੀਤ ਇਸੰਘਮੁ ਸੁਸਯਟੇਫ਼ਮੁਮੁ ੨੩ਯੋਤ ਇਸੰਘਸੰ ਦੰਪਤੀਆਂ। ਇਨੰਘਕਕੀ ਸੇਏਏਤ ਇਨੰ-ਇਕੀਘਾਂਗਿਘਾਂਗਿ ਸੇਫ਼ਦਯਯਮੁ॰। ਇਇਏ-ਇਗਾਰੇਏ ਹਯਤਨੀਕੀਯਤ ਸਾਘਕੀਘਾਂਗਿਘਾਂਗੀ ਏਘਇਮੁਗਿ ਗਂਨਮੁਏ ਦੰਨਸੁਗਿਘਾਂਏਂ ਸਏਏਟੀਕੀਯਤਗਿ। ਘਮੁਏ ਇਨੰਘਾਏ ਨੰਸੁਦੰਨ ਕਕੰਨਤ। ਦੰ-ਫ਼ਤ ਸੰਯਦਯਯਗਿ॥ ਕਕਕੀਗਿਘਯਤਮੁ ਦੇਘ ਗੇਮੁਏ ਗੇ-੨੩ ਏਏਏਤ ਨੰਖਏਕੀਯਤਗਿ॥ ਇਘਾਂ ਨੰਖਏਤ ਕਕਏਤ ਇਸੰਮੁ ਫ਼ਤਮਗਾਂ ਸੁਨਾਗਾਂ ਘਨਾਨ-ਦਇਏਗਿਘਏ ਟੁਏ ਸੰਤੀ ਘਇਗਿਘ ਘਏਗਿਤੀਕੀਯਤਗਿ॥

© SGPC Not to be republished

ᏥᏍᏆᏂᏍᏗ ᏥᏌᏊᎾᏕᏁᏍᏓᏩᏛᏍᏆ ᏥᏍᏆᏂᏍᏗ-ᏣᏅᏏᏲᏙᏗᏳᏍᏗ ᏩᏙᏍᏗ ᏭᏂᏴᏫᏍᏗᏍᏗᏍᏗ

ᯅᯖᯖᯎᯅᯖ᯲ ᯀᯖᯖᯎᯅᯖ᯲ ᯀᯖᯖᯎᯅᯖ᯲ ᯀ

ᏥᏍᎩᏳ ᏥᏩᏲᏍᏗ ᏗᏩᏂᏍᏗᏍᏕᏍᏗ ᏍᏗᏍᏗᏍᏗ

“ᏯᏍᏗᏣᏍ ᏥᏅᏏᏳᏙ ᏍᏗᏍᏉ ᏩᏴᏛ ᏣᏁᎳᏅᏍᏗᏲᏍ᏷ ᏩᏴᏂᏍᏗ ᏭᏫᏳᏙ ᏣᏴᏓᏳᏍᏗᏲᏍ᏷ ᏍᏗᏍᏉ ᏣᏁᏃᏕᏳᏍᏗᏂᏍ ᏭᏫᏳᏙᏍᏗᏲᏍ᏷ ᏭᏫᏳᏙᏍᏗᏲ

ལོ་ཏ་ཟླ་ཚེས་ཀྱི་ཚེ་ཁ་ཤས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཁག་ཤས་ལ་ཤེས་ཚུ, ཁ་ཡིག་གི་ཤེས་ཚུ་ཡང་ཀཱ་ཤ་ཀ་ཡིན། ཤུལ་ཅེ་ཆ་ཁ་ཤས་ལ་ཁ་ཤས་ཀྱི་ཡི་ཁ་ཚུ་ཡིན་ཏེ། ཀ་ཤ་ཀ་ཡི་ཁ་ཚ་ཤ་ཀ ཤ་ཅ་ཅ་ཀ ཤ་ཀ ཤ་ཀ

ਪਾਠ

੧. ਸਹੀ ਉਤਰ ਸੁਝਾਅਓ:

ੳ) ਕਿਸੇ ਘਰਾਣੇ ਦਾਸਤਾਨੀਆਂ ਕਦੋਂ ਕਦੋਂ?

ੲ) ਕਿਸੇਨਾਲ ਸਾਰੇ-ਸਾਰੇ ਕਰਾਇਆ ਕਰਾਉਣਾਹੈ?

ੲ) ਕਿਸੇਨੂੰ ਸੁਣੇ ਘਾਟਾਲਾਇਆ ਦੂਰ ਕੀਤਾ ਕਰਾਇਆ?

ਸ) ਦਾਸਤਾਨੀਆਂ ਕਿਸੇਨੂੰ ਕੀ ਏਨ ਸਮਾਣਾਕਰਾਇਆ?

ਹ) ਕੀਨਾਰ ਘਰਾਣੇ ਕੀ ਏਨੇ ਕਿਸੇਨੂੰ ਨਗਰਾਣੇ ਘਰਾਣੇ ਨਗਰਾਣਾਕਰਾਇਆ?

੨. ਨਗਰਾਣ ਸੁਝਾਅਓ:

ੳ) ਸੁਣੇਟੇਲਾਇਆ ਕੀ ਏਨ ਕਰਾਇਆਸਾਰੇ ਕਰਾਇ ਸਰੇਲਾਇਆਹੈ?

ੲ) ਕਿਸੇਨਾਲਮਸਾਲਾ ਸੁਣੇਟੇਲਾਇਆ ਕਰਾਇ-ਕਰਾਇ ਕੀਤਾ?

ੲ) ਦਾਸਤਾਨੀਆਂ ਕਿਸੇ ਨਾਵਾਹਿਕਰਾਇ ਸਮੁਇਆ ਕਰਾਏਮ ਸਰੇਕਰਾਉਹੈ?

ਸ) ਸੁਨਾਵੇਆਸਾਰੇ ਕਿਸੇਨਾਲਮਸਾਲਾ ਕਰਾਇ ਕੀਤਾ?

ਹ) ਨੀਨਾਰ ਦਾਸਤਾਨੀਆਂ ਕਰਾਇ -ਕਰਾਇ ਸੁਣਾਇਆ ਸਮੁਹੀਤਾ?

ਕ) ਦਾਸਤਾਨੀਆਂਦੀ ਸੁਣੇਲੀ ਸੁਣੇਦੀਆਂ ਕਰਾਇ ਕੀਤਾਆਹੈ?

ਸ) ਕਰਾਇਆਲਮਸਾਲਾ "ਸੰਸਾਰਸ" ਕੇਹਦਾ ਹੁੰਦਾਹੈ?

੪) ਦਾਸਤਾਨੀਆਂ ਸਮਸੂਮ ਕਰਾਏ ਪੁਛੀਤਾ?

ਕ) ਕਿਸੇਦਾ ਕਰਾਇਸ ਸਮੁਦਾਮ ਕੀਤੇ ਏਨ ਕੇਹਤਾ ?

੫. ਸਮੇਤਾਂ ਦੇਲਾਇਆ ਸੁਣਾਅਓ:

ੳ) ਕਿਸੇਨਾਲ ਸਰੇਕਰਾ ਦਾਲਾਮਾਲ ਕਰਾਇ ਸਾਰੇਪੁਤਰਾਕਰਾਇ ਏਹਤਾ ?

ੲ) ਸਮੁਹਾਰ ਸਦਾਏਮ ਸਾਰਾਲਾਨੂੰ ਕੇਹਕਰਾਇਤਾਂ ਸਮੁਹਾਰ ਕਰਾਇ ਹੈ ?

ੲ) ਸਰੇਕਰਾ ਦਾਲਾ ਸਾਰੇਕਰਾਏ ਸਮੁਦਾਮ ਸਾਹੁ ਕਰਾਇਦਾਰਾਕਰਾਇ ਸਮੁਹਾਰ ਦਾਸਤਾਨੀਆਂ ਸਮੁਹਾਰ ਸਾਰ ਸੁਣ॥

©BOSEM Not to be republished

[illegible] - [illegible]

[illegible] - [illegible]
[illegible] -[illegible]

[illegible]. [illegible]:

[illegible]) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]? [illegible]

[illegible]) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]? [illegible]

[illegible]) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]? [illegible]

[illegible]) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]? [illegible]

[illegible]. [illegible]:

[illegible]) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ਜਰੂਰੀ ਲੇਖ

ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ
(ਗੁਰੂ ਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਰੇਵਾ)

[ਸਰੇਵਾ ਕਰਮੀ ਗੁਰੂ ਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇਸਰਕਰਾਮੀ ਕਾਰ ਸਾਲਸੇਵਾਵਾਲੇ ਜੋਸਰਾਵ (ਟਾਈਮਲੀਮ) ਨਾਮੀ ਜਰਿਆਸਰਵਾ ਸੇਵਕਸ॥ ਜਰਮੀ ਜਰਮਦੀਜਰਮੀਆਦਮੀ ਸਰੀਵਕਾ-ਸਰੇਵਾ ਕਾਸਰ ਸੇਜਰਾ ਸਾਰੇਜਰਾ ਦੀਦਾ॥ ਸਰੇਵਾ ਕਰਮੀ ਜਰਜਰ ਕਰਮੀਸ ਗੁਰੂ ਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਰੀਵਕਾ-ਸਰੇਵਾਸ ਸੁਰਜਰਜਰ-ਜਰਸਾਕਾ ਕਾਸਗਾਰ ਸਰਗਾਰਦੀ॥ ਸਰੇਵਾ ਕਰਮੀਸ ਸਕਤੇਸਾਰਜਰ ਕਰਵਾਰਕ ਦੀਆਰਕ ਕਾਜਰਸ ਜਰਾਜ ਕਾਕਾਸਾਰ ਗੁਰੇ ਸਸੀਰ ਕਾਸੇਕਸਾਰ ਗੁਰੇਕਾਰ ਦਾਸਦਰ ਸੇਸਕਾ ਜਰਦਾਰਾਸ ਸੇਸਜਦਰ ਸਾਰਕਰ ਕਾਰਕਾ ਸੁਰਕਾ ਕਾਸਕਾ ਗੁਰੇਕਾਰ ਜਰਵਾਰਕ ਗੁਰੂ ਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀਆਰਕਾਸ ਜਰਾਜ ਸਾਸਜਸਜਰ ਜਰਾਜ ਕਾਸਕਾ ਸੇਕਾਰ ਸਾਰਦਾਸ ਸਾਰੇਕਸਾਰਕਸ ਕਾਰ ਸੇਕਾਰ ਕਾਸਕਾ ਸੇਸਜਾਰੇਕਾਸ ਸੇਸਜਦਰ ਜਰਵਾਰਕ ਗੁਰੂ ਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀਆਰਕਾਸ ਜਰਾਜ ਕਾਸਕਾ ਸੇਕਾਰ ਕਾਸਕਾ ਸੇਸਜਾਰੇਕਾਸ ਸੇਸਜਦਰ ਜਰਵਾਰਕ ਗੁਰੂ ਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀਆਰਕਾਸ ਜਰਾਜ ਕਾਸਕਾ ਸੇਕਾਰ ਸਾਰਦਾਸ ਸੇ

ਅਸੀਂ ਏਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਲਈ ਜੱਦੋ-ਜਹਿਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਭਵਿਖ ਸੁਧਾਰ ਸਕੀਏ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਇਥੇ ਆਉਂਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਇਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕ ਸਾਨੂੰ ਇਕ ਅਜੀਬ ਜੀਵ ਸਮਝਦੇ ਹਨ। ਇਥੇ ਆਉਣ ਲਈ ਅਸੀਂ ਕਈ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦਾ ਸਫਰ ਤੈਅ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਇਥੇ ਆਉਣ ਲਈ ਅਸੀਂ ਕਈ ਕਿਸਮ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਕਈ ਵਾਰ ਤਾਂ ਇਥੇ ਆਉਣ ਲਈ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਇਕੱਲੇ-ਇਕੱਲੇ ਆਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਇਥੇਆਂ ਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਅਸੀਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਨਿਮਾਣੇ ਹਾਂ। ਇਥੇਆਂ ਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਅਸੀਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਨਿਗੂਣੇ ਹਾਂ। ਇਥੇਆਂ ਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ

ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀਆਂ ਦੇਖਣ ਜਾਏ ਤਾਂ ਕਿਆਂ ਦੇ॥ ਜਿਹਾਂ ਦੇਸਾਂ ਵਿਚ ਕਾਲ ਪਏ ਸਾਰਿਆਂ ਲੋਕਾਂ ਜਿਏਂ ਦੇਸਾਂ ਵਿਚ ਜਿਹੜੇ ਦੇਖਿਆਂ ਬਾਜਾਂ ਬਾਜਾਂ ਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਾਰੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗਾਰੇ ਆਈ॥

ਸਾਰੀ ਸਰਬਾਂਗੀ ਜੀਵਾਂ ਦੇ ਬਾਜਾਂ ਦੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਣ, "ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇ ਦੇ ਬਾਂਹਾਂ ਦੇਖਾਂ ਬਾਜਾਂ ਬਾਂ ਜਾਂਦਾ॥ ਬਾਂਹ ਦੇਂਦੇ ਏਨਾਂ ਸੇਵਾ-ਸੁਆਂ ਸੇਵਾਂ॥ ਦੇਖਾਂ ਤੇਰੇ ਜਾਂਦੇ ਜੀਆਂ ਦੇ ਜਾਂ ਜਾਂਦੇ॥ ਦੇਖਾਂ ਜਾਂਦੇ ਦੇਸ-ਦੇਸ ਬਾਂਹ ਦੇਂਦੇ ਜਾਂਦੇ ਜਾਂਦੇ॥ ਦੇਖਾਂ ਜਾਂਦੇ ਦਿਹਾਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀਆਂ, ਜਿਹਾਂ ਜਿਹਾਂ ਬਾਂਹ ਦੇਂਦੇ ਜਾਂਦੇ ਜਾਂਦੇ ਜਾ

ਮਿਲੇਗਾ ਤੇਰੀਆਂ ਤੇਰਿਓ ਜਿਸਦੇਯਾਰੇ ਘਰ ਮੈਨਾਲਦਾ ਸਾਰੇਘਾਟਾਂਦੀਆਂ॥" ਸਰੇਸ਼ ਸੇਠਸਮ ਸ਼ਰਮ ਜਿਹਾਸਮਾਂਦੀ ਹੈਰਾਘਾਟਾਂ ਮੇਰੇਗਾਏ ਏਘਾਟਸ਼ਦਏ ਗੇਨਰਾਸ, "ਕਸ਼ਾਰਿਗੇਨਰਿਲੇ ਘੇਂਲੇ ਘਾਨ ਘਲੇਘਾ ਘੇਨਰਿਰਿਸਮ ਪਾਰਿਰਿਏ ਸਰੇਸ਼ ਹੇਟਾਂਸਮਾਂ?" ਜਿਸ਼ਸਮ ਜਿਂਗਾਜਿਵੇਲੀਆਂ ਘਸ਼ਦਏ ਗੇਨਰਿਰਾਸ, "ਸਮਦੇਏ ਹੈਰਾਗੇਵੇਦੀਆਂਰਿਸ਼ ਹੈਰਾਗੇਵਿਸਮ ਪਾਰੇਜਿ ਟੂਰਿਸਾਂ?" ਸਰੇਏਜਿ ਘਲੀ ਗੇਨਰਿਜਿਟਾਂ ਜਿਂਗਾਜਿਵੇਲੀਆਂ ਘਸ਼ ਲੀਸਮੈਜਿਸਮਜਿਘ ਸਮੈਘਲੇਵੇਸਦਿਰਿਜਿਜਿਂ॥

ਸਰਿਰੇਗੀਜਿਏ ਜਿਂਗਾਜਿਵੇਲੀਆਂ ਘਸ਼ ਘਰਦੇਗਾਂ ਰਿਲੇਸਦੀਆਂਦੀ ਗੇਨਰ ਸਮੈਟਘਜਿਜਿਂ॥ ਜਿਸਮੈਨਰ ਸੇਘੇਏਰਿਗਾਂ ਸਰਿਰਿਜਿਟਸ਼ਦਏ ਲੀਸਮੈਜਿ ਸਰੇਠ ਸਸਮੈਘਸੇਠ ਟਜਿਠੀਂ ਸੇਘਸਠਾਂ ਟੈਨਏਏ ਜਿਰਿਜਿਲੇ ਗੇਰਿਰਿਜਿਂ॥ ਜਿਸ਼ਸਮ ਰਿਲੇਸਦੀਆਂ ਘਸ਼ਦਏ ਲੀਸਮੈਜਿ ਘਜਿਸਦੀ ਘੇਂਜਿਸੈਰਿਗਾਂ ਜਿਜਿਸੈਜਿਸੈਦੀਆਂ ਸਮਦੇ ਏਂਘਸ਼ਰਿਰੇ, ਜਿਸਏਜਿ ਸਾਰੇਜਿਠਸਮ ਸ਼ਿਜਿ-ਟੇਨਜਿਸੈਗਾਂ ਹੈਠਸਘ ਸੇਸ਼ਦਏ ਟੇਰਿ॥ ਘਸ਼ਦਏ ਜਿਸ਼ਟਜਿਜਿ ਘਏਂ ਘਲੀ ਟੇਸੇਜਿ-ਏਘਸ਼ਦਏ ਏਂਘ ਸਟਾਂਘਜਿ ਸੇਹਸ਼ਦਏ ਜਿਘਸ਼ਦਏ ਸਪੜਟੀਠਏਂ ਗੇਨਰਿਜਿਜਿਂ॥ ਜਿਸ਼ਦ ਸੇਠਸਮ ਸਰਿਰੇਗੀਜਿਏ ਟਜਿ ਘਏਂਸ਼ਸਮ ਸਮਦੇਠ ਏਂਘਟਠ ਜਿਂਘਜਿਸੈਂਗਾਂ ਸੇਟਿਰਿਜਿਟਠਸਮਾਂ ਜਿਸਏਜਿ ਪਾਘਦਏ ਸਾਂਸ-ਪਾਜਿਸਦਏ ਹੈਜਿਜਿਏਠ ਗੇਠਟਠ ਸੇਟਸਾਂ॥ ਸਰਿਰੇਗੀਜਿਜਿਂ ਜਿਂਏਘਸੈਂ ਟੇਠ ਹੈਜਿਏਜਿ ਸ਼ਠਸਮ ਲੀਸਮੈਜਿਘਸ਼ਦਏ ਸਾਂਨਟਜਿਜਿਂ॥ ਜਿਸ਼ ਸੇਠਸਮ ਸਰਿਰੇਗੀਜਿਏ ਟਜਿ ਘਏਂਸ਼ਸਮ ਸਮਦੇਠ ਏਂਘਟਠ ਜਿਂਘਜਿਸੈਂਗਾਂ ਸੇਰੇਸ਼ਿਟਠਸਮਾਂ ਜਿਸਏਜਿ ਪਾਘਦਏ ਸਾਂਸ-ਪਾਜਿਸਦਏ ਹੈਜਿਏਠ ਗੇਠਟਠ ਸੇਟਸਾਂ॥ ਸਰਿਰੇਗੀਜਿਜਿਂ ਜਿਂਏਘਸੈਂ ਟੇਠ ਹੈਜਿਏਜਿ ਸ਼ਠਸਮ ਲੀਸਮੈਜਿਘਸ਼ਦਏ ਸਾਂਨਟਜਿਜਿਂ॥ "ਏਸੇਘਾਏ ਸਾਰੇਜਿਟਾਂਠ ਘਸ਼ਜਿਘਾ ਸਾਰੇਘਹੈਘਪਾਏਂ" ਸੇਸ਼ਦਏਜਿਟਾਂ ਸਪੜਸਾਂਦੀਆਂ॥ ਮੈਨਰਿਜ ਘਏਂਸ਼ਦਏ ਸਾਂਜਿਜਿਂ ਟੇਠਏਜਿ ਏਪੜਜਿ ਏਸਏਠ ਜਿਂਘਜਿਸੈਂ ਸਾਰੇਜਿ ਜਿਏ-ਸੇਘਸੇਵੇਸਦੀ॥ ਘਸ਼ਦਏ ਟੇਠ ਏਂਘਟਠ ਜਿਸਏਜਿ ਟੇਠ॥

ਘਸ਼ਦਏ ਟੇਠ ਏਂਘਟਠਗਾਂ ਜਿਸ਼ਏ ਸਰਿਰੇਗੀਜਿ ਘਏਂਸ਼ਦੀ ਮੇਰੇਗਾਏ ਘਸ਼ ਜਿਸਏ ਘਸ਼ਏਠਮੈ ਜਿਸਏਠਸਾਂ ਘਏ ਏਟਦੀ॥ ਜਿਘਾਂ ਜਿਜਿਂ ਸਮੇਘ ਸੇਘਦਏ ਹੈਦੀ॥ ਸਮੇਘਮੈ ਸਾਰੇਗਾਂਘਜਿ ਸਾਂਦਾਂਟੀਘ੍ਰਾਂਦੀਆਂ ਸੇਏ ਘਸ਼ਦਏ ਟੇਠ ਏਂਘਟਠ॥

ਘਸ਼ਦਏ ਜਿਸ਼ਸਾਰ ਸਰਿਰੇਗੀਜਿਏ ਪਾਰਿਜਿਘ ਏਂਘਟਠਗਾਂ ਟੇਠਗਾਂਦੀ ਸੇਘ ਸਪਘਏਂਘਟਜਿਜਿਂ॥ ਘਸ਼ਦਏ ਸਰਿਰੇਗੀਜਿਜਿ ਏਘਜਿ ਟੇਠਗਾਂਦੀ, ਸਰਿਰੇਗੀਜਿ, ਏਗਾਂਦੀ ਏਘਦੀਟਏਠ ਏਸੇਏਠਾਂ ਘਸ਼ ਸਦੀਜਿਸਜਿਠ ਸਾਂਏਠਾਂ ਜਿਏਘਾਂ ਟਜਿ ਸੇਵੇਏ ਸਪਟ॥ ਜਿਏਜਿਸਮ ਏਸੇਏਠਾਂ ਸਦੀਜਿਸਜਿਠ ਘੇਂਗਏਮੈ ਪਾਪਗਏਠਾਂ ਸੇਂਸ਼ਏ ਪਾਪਗਏਘ॥ ਜਿਦੀ ਘੇਂਗਾਂ ਸਰਿਠੀ॥ ਜਿਦੀਏ ਸੇਜਿਠਗਾਂਦੀਏਠਗਾਂ ਘਏਠ ਘਏਂਸ਼ਾਂਦੀਆਂ॥" ਸਰੇਸ਼ ਸੇਠਸਮ ਸਰਿਰੇਗੀਜਿਏ ਜਿਸੇ ਪਾਘਦੀ-ਟੇਜਿਦੀ ਘਏਂਸ਼ਠ ਘਏਂਸ਼ਘਾਏ ਏਘਦੀਟਏਠ ਸਦੀਜਿਸਜਿਠ ਪਾਪਗਏਠਾਂ ਟੇਠਏ ਟਾਂਸਜਿਏ॥ ਜਿਸ਼ਸਾਘਾਏਂਘਸ਼ਸਮ ਸਦੀਏ, ਜਿਸੇਏਠਾਂ ਸਦੀਜਿਸਜਿਠ ਜਿਪਾਘਸ਼ ਸਰਿਰੇਗੀਜਿਏ ਘਏਂ ਸਦੀਜਿਸਜਿਠ, ਜਿਸ਼ਏਠਾਂ ਸਰਿਰੇਗੀਜਿ ਸੇਠਗਾਂ ਜਿਜਿਸੈਜਿਸੈਦੀ ਜਿਸ਼ ਸਰਿਰੇਗੀਜਿ ਜਿਸ਼ ਸੇਵੇਏ ਸਪਟ॥ ਜਿਏਜਿਸਮ ਏਸੇਏਠਾਂ ਸਦੀਜਿਸਜਿਠ ਘੇਂਗਏਮੈ ਪਾਪਗਏਠਾਂ ਸਾਂਏਠਾਂ ਜਿਏਘਾਂ ਟਜਿ ਸੇਵੇ ਸਪਟ॥ ਜਿਏਜਿ ਘੇਂਗਾਂ ਜਿਏਘਾਂ॥ ਜਿਏਘਏ ਸੇਜਿਠਗਾਂਦੀਏਠਗਾਂ ਘਏਏ ਘਏਂਸ਼ਾਂਦੀਆਂ॥" ਸਰੇਸ਼ ਸੇਠਸਮ ਸਰਿਰੇਗੀਜਿਏ ਜਿਸੇ ਪਾਘਦ-ਟੇਜਿਦੀ ਘਏਂਸ਼ਠ ਘਏਂਸ਼ਘਾਏ ਏਘਦੀਟਏਠ ਸਦੀਜਿਸਜਿਠ ਪਾਪਗਏਠਾਂ ਟੇਠਏ ਟਾਂਸਜਿ॥ ਜਿਸ਼ਸਾਘਾਏਂਘਸ਼ਸਮ ਸਦੀਏ, ਜਿਸੇਏਠਾਂ ਸਦੀਜਿਸਜਿਠ ਜਿਪਾਘਸ਼ ਘਏਂ ਸਰਿਰੇਗੀਜਿ ਸੇਠਗਾਂ ਜਿਜਿਸੈਜਿਸੈਦੀ, ਜਿਸ਼ਏਠਾਂ ਸਰਿਰੇਗੀਜਿ ਸੇਠਗਾਂ ਜਿਜਿਸੈਜਿ ਜਿਸ਼ ਸਰਿਰੇਗੀਜਿ ਜਿਸ਼ ਸੇਵੇ ਸਪਟ॥ ਜਿਏਜਿ ਘੇਂਗਾਂ ਜਿਏਘਾਂ॥ ਜਿਏਘਏ ਸੇਜਿਠਗਾਂਦੀਏਠਗਾਂ ਘਏ ਘਏਂਸ਼ਾਂਦੀ॥

ਹੈਠਗਾ ਮੈਠ ਗਗਜਿਠ ਸਪਾਂ ਜਿਸ਼ੇਗਾ ਸਾਂਠ ਜਿਸੇਏਠਾਂ ਸਰਿਰੇਗੀਜਿ॥ *Ishmael*ਠ ਸਾਂਗਾਟਾਂ ਜਿਸ਼ਾਏ ਸਰਿਠਗਾਂ ਸਰਿਰੇਗੀਜਿ ਸੇਜਿਸਾਂ, "ਸਾਏਗਾਂ ਸਰਿਠਗਾਂ! ਸਰੇਠ ਗਗਾਂ ਘਪਾਂਗਾਂ ਜਿਂਸ ਸਾਏਏ ਸੇਜਿਠ ਜਿਸ਼ ਜਿਸ਼ੇਘਗਾਂ ਜਿਏਘ ਜਿਸ਼ਾਗਗਸੇਏ

©BOSEMNot to be republished

ਜਿਆਦਾਤਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਬਣਾਵਟ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਹੀ ਉਹ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਸਾਰੇ ਪਦਾਰਥ ਹਨ ਉਹ ਕਿਸੇ ਨੇ ਬਣਾਏ ਹਨ ਤਾਂ ਹੀ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰਾਂ ਹੀ, "ਧਰਤੀ ਅਸਮਾਨ! ਜਿਸਦੇ ਨੇਤ੍ਰ ਅੱਠਾਂ ਪਹਿਰਾਂ ਜਾਗਦੇ ਹਨ ਅੱਠ ਪਹਰ ਇੱਟਾਂ॥" ਧਰਤੀ ਅਤੇ-ਜਿਸੇ ਧਰੀ ਹੋਈ ਹਰਿਆਵਲ ਧਰਤੀ ਅਤੇ ਅਸਮਾਨ ਅਤੇ ਸਭ-ਜਿਹੜਾਂ ਸਭਨੀਂ ਜਿਸੇ ਦੇਖਣ ਧਰਤੀ ਅਤੇ ਅਤੇ ਜਿਹੇ ਧਰਮ ਨਾਉਂ ਹੈ।

ਜਿਸੇ-ਜਿਸੇ ਸਾਰਾਂਸ਼ ਜਿਵੇਂ ਦੇਖਿਆ ਸਮਝਾਇਆ ਕਿਸਮ ਆਖੇਂਦੇ ਅੱਖਰ ਜਿਹਾ ਆਖਣ ਦੇਖਣ ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਸਾਰਾਂਸ਼ ਅਤੇ ਸਾਰਦਾਰੀ॥ ਦਿਸਤੀ-ਸਰੀਰ ਲੋਟਿਆਇਆ ਜਿਵੇਂ ਸਾਰਾਂਸ਼ ਕਿਸੇ ਨੇ ਕਹਿਣ, "ਕਿਸੇ ਨੇ, ਇਹਾ ਸਾਂਤਿਲੋ? ਇਹਾਸਾਰ ਕਿਸੇ ਜਿਸੇ? ਇਹਾਸਾਰ ਇਸੇ ਸਭਦਾਰੀ ਸਾਰਿਤਲੋ ਮਚਾ ਸਾਂਤਿਲੀ, ਦਿਸ ਕਿਸੇ ਸਮਸਾਰ ਇਮਸਾ, ਇਹਾਸਾਰ ਜਿਮਦਾ ਕਿਸੇਸਾਰੇ ਸਾਂਤ ਸਮਦਿਲੀਇ॥" ਜਿਸੇ ਸਾਰਾਂਸ਼ ਸੁੰਦ-ਸਾਸਦ ਮਾਰਿਸ ਕਿਸੇਸਾਰ ਸਾਰਿਸ਼ਤੀਲੀ॥ ਸਾਰੇ ਸਭਦਾਰੀ ਸਾਰਿਸ਼ਤੀਲੇ ਜਿਸੇ ਇਹਾਸਾਰੇ ਸਾਰਿਸ਼ਤੀਲੀ॥" ਇਹਦੇ ਕਿਸੇਸਿਤ ਮਾਂਸਾਂਦੇ ਸਾਂਵਾਂ-ਸਾਂਵਾਂਦੇ ਜਿਹੀਆਂ ਲੋਕਾਂ ਦਿਸਤੀਆਂ ਸਾਂਵਾਂ-ਸਾਂਵਾਂਦੇ ਜਿਸ ਧਰਿਆਲ ਧਾਜਿਆ ਸਾਰਾਂਸ਼ ਕਿਸੇਸਾਰੇ ਸਾਂਤ ਸਾਂਦਿਆਂ ਹਨ॥ ਧਾਲਾਂ ਸਾਰਾਂ ਸਾਂਧਾਰਾਂ ਸਾਰਾਂਸ਼ ਕਿਸੇਸਾਰੇ ਜਿਸ ਸਾਂਤ ਸਾਂਦਿਆਂ ਹਨ॥

ਜਿਹੜੇ ਸਾਂਤਿਲੀਆਂ ਸਭਦਾਰੀ ਜਿਸੇਸਾਰੇਆਂ ਜਿਸੇਸਾਰੇਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਾਂਤਿਜਿਆ॥ ਜਿਸੇਸਾਰੇਇ ਸਾਂਤਿਆਸ, "ਸਾਰੇ ਸਭਦਾਰੀ! ਇਸੇਆਂ ਜਿਸੇਸਾਰੇਆਂ ਜਿਸਾਜਿਆ ਇਸੇਆਂ ਸਾਂਇਸਾਰ ਧਾਜਿਸ ਇਦਾਰਿਤਾਂ॥ ਇਸੇਆਂ ਸਾਜਿਆ-ਸਾਜਿਆ ਹੁੰਦਿਆ ਸਾਰਿਆਂਦੀਆਂ॥ ਸਾਰਾਂ-ਸਾਜਿਆ ਇਹਿਆ ਸਾਰਿਆਂਦੀਆਂ॥" ਜਿਆਂ ਸਾਂਤਿਆਸ ਸਾਂਤਿਆਂ-ਸਾਂਤਿਆਂ ਜਿਸੇਸਾਰੇਆਂਮਜਿਆ ਦਾਂਧਾ ਸਾਂਗਾਜਿਸਾਂਦਿਆਜਿਆ॥ ਸਭਦਾਂਤਿਆ ਧਾਂਗਾਂਦਿਆ ਜਿਸੇ ਜਿਸਾਂਤਿਆ-ਸਾਂਤਿਆ ਜਿਜਿਆ-ਜਿਜਿਆ ਇਦਾਰਿਤਾਂ, ਜਿਸਾਂਤਿਆ-ਜਿਸਾਜਿ ਸਾਰਿਤਜਿਆ ਹੁੰਦਿਆ ਸਾਰਿਆਂਦੀਆਂ॥ ਏਸਾਂਤਿਆਂ ਹੁੰਦਿਆ ਹੋਇਆ ਧਾਮ ਸਾਜਿਆਂਦਿਆਂ ਇਜਿਸਾਂਤਾ ਜਿਸਾਂਦਿਆ ਸਾਂਤਿਆਂ ਇਸਾਂਤਿਆ ਦਾਂਧਾ ਸਾਂਤਿਆਂਦੀਆਂ॥ ਧਾਮਾਂ ਧਾਂਤਿਆ! ਜਿਸੇਆਂ ਦਾਂਤਿਆ ਹੋਇਆਂ ਜਿਸੇ ਧਾਮਾਂ ਜਿਸੇਸਾਰੇਆਂ ਧਾਜਿਆਂ ਸਾਂਤਿਆਂ ਸਾਂਤਿਆ ਸਾਂਤਿਆਂ ਸਾਂਤਿਆਂ ਸਾਂਤਿਆਂ॥ ਧਾਂਤਿਆਂ ਜਿਸੇਂ ਧਾਮਾਂ ਜਿਸੇਆਂ ਜਿਸੇਸਾਰੇ ਸਾਂਤਿਆਂ ਜਿਸਾਂਤਿਆ ਸਾਂਤਿਆਂ, "ਸਾਂ ਸਭਦਾਂਤਿਆ! ਧਾਂਤਿਆ, ਇਸੇਆਂ ਜਿਜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੋਇਆ॥ ਇਸੇਆਂ ਇਜਿਆਂ ਦਾਂਤਿਆ ਸਾਂਤਿਆ ਜਿਸੇ ਧਾਮਾਂ ਇਸੇ ਧਾਮਾਂ ਇਸੇ ਧਾਮਾਂ ਇ

ਹੱਏ ਘਮ੍ਰ ਫ਼ਲਮ੍ਰ ਘੱ ਸ਼ਾਂਨਟਾਂ॥ ਘੱਏ ਸਰੇਮਘਟਾਂਲਮਾਂਏਂ, ਘੱਏ ਮਸਮ ਸ਼ਾਮਮਲਮ੍ਰ ਏਂਲ੍ਰ ਕਲਾਸਾਂ ਮਾਂਫ਼ਲਾਂਏਂ॥

ਏਂਮਾਂ ਸੇਲਾਂਨ-ਮਲਾਂਫ਼ਮ੍ਰ ਏਂਘਮਮਾਂਫ਼ਾਂ ਹਸਰੇਫ਼ਮਾਂਸੇਘਫ਼ਮਏ ਘਮਮਾਂ ਸਲਾਂਫ਼ਸ਼ਘ ਸਾਂਘਲੇਫ਼ਾਂ ਟੱਕਾਂਸ਼ਾਂਮਏ ਮਮਾਂਮਾਂ ਸੇਮਾਂਲਾਂ॥ ਮਸਾਂਸਏ ਮਲੇਟਾਮਾਂਮਾਂ ਮਮਏਮ ਕਲੇਮ ਟੱਲਾਂਲ ਟੱਲਾਂਸ਼ਲਾਂਮ੍ਰ ਮਲਾਂਫ਼ਫ਼ਮ੍ਰਏ ਸਟਾਏ-ਸਾਂਘਸਾਂ ਟੱਸਏ ਸ਼ਾਲੇਫ਼ਾਂਏਂ॥ ਏਂਏ ਘੱਲਾਂਕਾਂ ਘਏਲ ਸ਼ਾਲੇਫ਼ਸ਼ਾਂਘ ਕਾਂਕੇ ਕਾਂਸ਼ਮ੍ਰਏ ਸਮਸ਼ਾਸ਼ਾਂ ਮਮਾਂਏ ਮਲੇਟਾਮਾਂਮ੍ਰ ਟੱਲਾਂਲ ਮਮਾਂਸ਼ਮ ਸ਼ਮਾਂਘਮਮਾਂ ਘੱਏ ਸੇਫ਼ਲਾਂਲਾਂਏਂ॥,

ਸਰੇਮ ਸੇਲਮ ਸਲਲੇਕਾਂਮਏ ਘਨਟੇਕਾਲ ਕਾਫ਼ਏ ਕਾਫ਼ਏ ਮ੍ਰਘੇ ਸੱਟਸਾਂ॥ ਮਏਘਾ ਘਮ੍ਰਮ ਟੱਮ੍ਰਏ ਸਟਘਟਾਸਾਮੇ ਘਸਾਂਸ਼ਾਂ ਹੇਮਲਾਸਾ ਮਮਲਲ ਘਮ ਟੱਲਾਮਮਾਂ॥ ਸਲਲੇਕਾਂਮਏ ਮਸੇਮਾਂ ਮਮਕਸਸ ਮਮਲ ਘਮ੍ਰ ਘੱਸਏ ਮਮਸਹ ਸੱਸਾਂ॥ ਮਮਲਮਾਂ ਕਾਮ੍ਰਘ ਮਟੱਮ ਸ਼ਾਮਲਮ੍ਰ ਸਟਫ਼ਘਾਂਸਾਂ॥ ਘਏਲ ਹੱਲਮਾਂ ਘਏਲ ਮਕਾਂ ਸੇਸਲੇਂ ਮਸ਼ਾ ਘਨਟੇਕਾਏ ਟਾਸਾਏਮਘਾ ਸਾਂਲੇਮਾਂ॥

ਸਲਲੇਕਾਂਮਏ ਘਨਟੇਕਾਲ ਏਂਘਟਲਮਾਂ ਮਕਾਂਏ ਮਘਾਂ ਕੇਸਾਂ-ਏਸਾਂ ਸੇਲਾਂਫ਼-ਕਲਾਂਫ਼ਮ ਏਸਸਏ ਮਟੱਮਮ ਟੱਲਾਂਲ ਮਘਾਂਸ਼ ਸ਼ਮਾਂਘਮਮਾਂ ਘਨਟੇਕਾਏ ਹੱਟੇਫ਼ਲਾਂਮ੍ਰਏ ਸ਼ੇਏ ਮਲੇ ਸਸਾਏ ਸਾਂਫ਼ਮਾਂ॥ ਸਲਲੇਕਾਂਮਲ ਘਨਟੇਕਾਸਾਂ ਮਲ੍ਰਸਾ "ਸਲਲੇਕਾਂਮ ਸਟਾਂਟ੍ਰਨਟੇਕ" ਕੇਸਏ ਸ਼ੇਏਮਾਂ॥ ਸਕਾਮੇਸਨਲ ਘਨਟੇਕਾਸਾਂਮਮਮਾਂ ਟਾਫ਼ਸਲੇਲ "ਸਕਾਮੇਸਨ ਟਲਾਂਟ੍ਰਨਟੇਕ" ਕੇਸਏ ਫ਼ੱਏਮਾਂ॥

©BOSEM Not to be republished

[illegible]:

[illegible] - [illegible] [illegible] [illegible], [illegible]

[illegible] [illegible]- [illegible]

[illegible] - [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] - [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] - [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] - [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] - [illegible] [illegible] [illegible], [illegible]

[illegible] - [illegible]

[illegible] - [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]–[illegible] - [illegible] [illegible]

[illegible]-[illegible]- [illegible]

[illegible] - [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] - [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] - [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]/[illegible] [illegible]

[illegible] - [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ਜਿਏ - ਜਗਾਉਣਾਂ ਨਵੇਂ ਸਮਰਾਟ ਸਿਰਿਆਂਤ ਦੇ ਨਾਸਾਰੇਆ ਘਰ

ਉਮਰ ਗੁਲਾਰੇਦੀ - ਉਮਰ ਗੁਲਾਰ, ਨਲਾਤੇ ਦੇਨਦੀਆਂ ਦੇਸ਼ਾਂਆਏ ਨੇਤ ਜਗੁਆਂਤ ਦੇਸ਼ਮੈਘਾ ਦੈਨਦਏ ਘੇਆਏ ਜਗਆਨ ਨਾਏ-ਨਾਏ ਦਾਉਣੇਏ ਦੇਨਜ਼ ਉਮਰ

ਨਦੇਗ - ਨਦੇਗ

ਜਸੇ ਉਮੈਆਨਾਏ-ਦੇਨਨਾਏ- ਘਨੇਏਠ ਜਸੇ। ਜਸੇ ਘਨਾ

ਨਾਘਾਦੀਆ ਜਉਣੇ ਦੇਜਏ- ਨਦੇਨਜ ਏਘਘੇਨਏ। ਨਾਏਂਗਏ

ਦਜਠੀ-ਨਦੇਂਗੀ - ਦਜਠੀ ਸਮਦੀਘ੍ਰੈਂਜ ਮੇਏਠ ਨਦੇਂਗੀ

ਜਿਏਜਠ - ਜਿਏਜਠ। ਨੇਮ ਨੈਂਠ

ਘਨੀਂਨੇ - ਘਨੀਂਨੇ

ਘੇਘ ਘੇਂਏ - ਘੇਘਏ ਦਾਜਦਏ

ਏਜਠ - ਨਦੇਗੀਂ ਉਮਰਾਗਨ ਨਾਘਠਏਜ਼ ਨਦੇਜਏ ਏਟਠਨ ਏਮਨਏ ਮਜ਼ੈਘਾਂ ਜਨਾਂਗੀਂ ਨਦੇਜਏ ਦੈਠ ਮੇ ਜਨਜ ਘਜ

ਜਏਂ ਨਾਏ - ਸਿਘਾਏ, ਨਏਂਘ ਨੈਂਜ਼ਏ

ਨਦਦੀਏਜਦੇਨ - ਘਜਦੇਨਾਂ ਜਏਂਗ

ਟਠੀਨੇਜਦੇਨ - ਘਜਦੇਨਾਂਜਜਜਘ ਦਾਏਨਏਂਠ

©BOSEM Not to be republished

ੳੰਦਰ

੧. ਸਹੀ ਉਤਰ ਸੁਝਾਅਓ:

ੳ) ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀਅਹੁ ਸਾਹਿਬਜ਼ ਕਦੋਂ ਸੇਵਾਦਾਰੀ ਜਿਹੜਾ ਕਿਹੜੀਆਂ?

ੲ) ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਿਹੜੇ ਨੌਂਵਾਂ ਕਿਹੜੀ ਹੁੰਮਾ ਹੁੰਦਾਸੀ?

ੲ) ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਿਹੜੀ ਜਿਹੜਾਂ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਕਿੱਥੇ ਕੀਤਾਂ?

ਸ) ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੁਨ ਸੰਨ ਕਦੋਂ ਕੀਤਾ ਸਮਾਦੀ ਜਿਹੜੀ ਕਿਹੜੀਆਂ?

ਹ) ਦੇਖਦੇ ਹਰੇਕ ਸੰਗਤਾਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਿਹੜੇ ਕਿਹੜੇ ਕਿਹੜੀਆਂ?

ਕ) ਹਰਦੇਵ ਸਮਾਜਿਕਨਾਂਮਜਿਹਾ ਕਿਹੜੀ ਹੁੰਟੇਨ ਗਰਿਸਤੀਆਂ?

੨. ਸਿਹਾਂ ਸੁਝਾਅਓ:

ੳ) ਮੇਰੇਗਾਂ ਗਰੇਸੁਸਤਾਂ ਜਿਹੜੀ ਮੀਹਦ ਕਿਹੜੀ ਕੇਸਿਹਾਂ ?

ੲ) ਸੁਮਨਮੀਹਾਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਿਹੜੀ ਕੇਸਰੇ ਸੰਟਸੀਆਂ?

ੲ) ਸਤਿਗੁਰੂਆਂ ਜਿਹੜੀਹਮੀ ਸੇਸ਼ਤ ਕਾਜਿਸੀ ਸੁਮੇਤ ਹੇਟਤਾਂ ਜਿਹੜਾਂ ਕਾਯਾਂਦਤ ਸੇਵਾਂ ਕਾਜ ਸਤ॥

ਸ) ਸੁਮੇਦ ਸਤਿਗੁਰੂਆਂ ਕਿਹੜਾਤ ਸੇਕਸੇਂ ਸੰਸੀਆਂ?

ਹ) ਕਿਹੜੇਦੀਆਂ ਹੁੰਮਾ ਜਿਹੜਾਂ ਕਿਹੜਾਂ ਸਮਾਂ ਸਮਿਹਨਤ ਕਿਹੜੀ ਕੇਸ ਕਦ ਕਿਹੜੀਆਂ?

ਕ) ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਾਨਦੇਰ ਕਿਹੜੀ ਕੇਸਿਹਾਂ?

ਸ) ਸਮਿਹਨਤ ਦੀਕਹੁੰ ਕਿਹੜੇਂ ਜਿਹੜੇ ਕੀਤਾ ਕੀਸਰੀਆਂ ਕੇਸਿਹਾਂ?

ਸ) ਮੇਰੇ ਕੇਸਤੀਆਂ ਕਿਹੜੇ?

ਸ) ਟਿਕਾਣਾ ਕਿਹੜੀ ਕੀਤਾਮੁਸ ਸਤਿਗੁਰੂਆਂ ਕਿਹੜੀ ਕਿਹੜੀ ਕੇਸਿਹਾਂ?

©BOSEM Not to be republished

[illegible]. [illegible]:

[illegible]) [illegible] [illegible] [illegible]? [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]) [illegible] [illegible] [illegible]? [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]) [illegible] [illegible] [illegible]?

©BOSEM Not to be republished

ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ

ਸਤਿਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ

(ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ)

[ਸਾਹਿਬ ਦਾਸ ਸੁਖਮਨੀ ਦਾਸਤ ਅਰਥਾਤ ਅਰਦਾਸ ਗਾਰਥਾਂਥ (੧੬੦੧-੧੬੬੧) ਨਾਂ "ਦੀਨਦਾ ਦਾ ਸ੍ਰੀਨਾ" ਦੇਨਤ ਮੇਰਾਸ਼ਰ ਦਾਅਰਸ਼ਾਰਾਇ ਏਂਦਤ ਅਰਦਾਸ਼ਾਸ਼ਗਾਰੈਬਰਾਂ ਨਤਵਸ਼ਾਸਾਵੇ ਮੈਬਰਾ ਮਸ਼ਬਰਾਟ, ਦਾਵੇਵਤ ਮਾਬਰਾਟਸ਼ ਸਾਵੇਤ (ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ "ਸਵਾਮਬਰ ਤਰਿਗਾ" ਦੇਨਤ ਸਾਦਾਤਿਵਤ) ਸਾਹਿਬਾਸ਼ਾ ਦਾਸ਼ਸ਼ ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੀਨਤਾਂ। ਅਰਦਾਸ਼ਾਸ਼ਗਾਰੈਬਰਾਂ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਤੇਰਾਂ ਮੈਬਰਾ, **ਦਾਮਾਸ ਸਾਹਿਬ** ਦਾਸਤਾਦ ਸਾਹਿਬਾਸ਼ਾਂ ਸਸਾਦ ਤੇਬਰ ਦਾਨਤ ਦੀਨਤਾਂ। ਸਾਹਿਬ ਦਾਮਾਸ਼ ਟੇਸ਼ ਸਾਵਤਸ਼ਤ **ਗੇਸਾਸਗਾਰੈਤ** ਦਾਤਾਂਸ਼ ਸਾਂਤ ਤਾਮਾਸਾਤ ਸਤਾਦ ਅਰਦਾਸ਼ਤ ਸਾਦਾਤਾਂਸ਼ਬਰਾਂਤ ਸਾਦਾਂਸ਼ਾਂਸ਼ ਏਤਾਂਤ ਸੇਂਦਾਂਤਸਾਵੇਤ ਸੁਸ਼ਤਾਂ। ਤਾਮਾਸਾਤ **ਗੇਸਾਸਗਾਰੈਤ** ਸਤਮਾਦਾਂਸ਼ ਦੀਨਤ ਸਾਂਤ ਦਾਤਾਂ ਸੇਂਦਾਂਤ ਸਾਰੇਤਾਂਸ਼ ਦਾਨਤ ਸਾਹਿਬਾਸ਼ ਦਾਮਾਸ਼ ਸਾਰਿਬਾਂ॥]

ਟਸਾਵਤਵੇਬਰ ਦਾਸਾਂਸ਼ ਸੇਸ਼ਤ ਤਾਮਾਸਾਤ ਸੇਂਦਾਂ ਦਾਸ਼ ਸੁਖਮਨੀ ਦਾਸ਼ ਦਾਸ਼ ਤੇਬਰਾਸ਼ਾਂ॥ ਮੇਟਾਂ ਦਾਸ਼ਾਂਸ਼ ਸਾਸ਼ਾਂਸ਼ ਟੇਨਾਟਾਂ ਸੁਸ਼ਾਂ॥ ਸਾਮਾਦ ਏਟਤ ਸਾਸਾਂ ਟੇਦਤ ਸੁਤਾਮੇਂਸ਼ਾਂ ਸੁਸਾਂਤਸ਼ ਟੇਤ ਮੇਟਾਂ ਸਾਸਾਨ ਦਾਸਾਂ। ਏਂਤ ਸਾਸ਼ ਸੁਖਮਨੀ ਟੇਨਾਟਾਂਤ ਸਾਸਾਂਸ਼ ਟੇਨਾਟਾਂਤ ਸੇਂਦਾਂ ਸਾਸਾਂ ਸਾਸਾਂ ਸਾਸ

©BOSEM Not to be republished

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ਟਾਸਕ ਫੋਰਸ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਸਰਗਰਮ ਹਨ। ਇਹ ਸੰਗਠਨ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵੀ ਸਰਗਰਮ ਹੋਣ ਦੇ ਯਤਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਆਗੂ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਆਪਣੇ ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਅਤਿਵਾਦ ਫੈਲਾਉਣ ਦੇ ਯਤਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਕਾਰਕੁਨ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਟਾਰਗੈਟ ਕਿਲਿੰਗ ਕਰਨ ਦੇ ਯਤਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਆਗੂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਅਤਿਵਾਦ ਫੈਲਾਉਣ ਲਈ ਨਵੇਂ ਨਵੇਂ ਤਰੀਕੇ ਵਰਤ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਕਾਰਕੁਨ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਟਾਰਗੈਟ ਕਿਲਿੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਨਵੇਂ ਨਵੇਂ ਤਰੀਕੇ ਵਰਤ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਆਗੂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਅਤਿਵਾਦ ਫੈਲਾਉਣ ਲਈ ਨਵੇਂ ਨਵੇਂ ਤਰੀਕੇ ਵਰਤ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਕਾਰਕੁਨ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਟਾਰਗੈਟ ਕਿਲਿੰਗ ਕਰਨ ਦੇ ਯਤਨ ਕਰ

ਪ੍ਰਾਚੀਨਕਾਲ ਤੋਂ ਹੀ ਮਾਨਵ ਜਾਤੀ ਦੇ ਅਨੇਕ ਸੰਤ, ਮਹਾਪੁਰਸ਼ ਅਤੇ ਗੁਰੂ-ਪੀਰ ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਹੀ ਸਮਾਜ ਉਤੇ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਛੱਡਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਦਿਸ਼ਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਸਦੀਆਂ ਬੱਧੀ ਲੋਕ ਮਨਾਂ ਉਤੇ ਛਾਏ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਸਮਾਜ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਧੀਨ ਹੀ ਸਮਾਜ ਦੇ ਨਿਯਮ ਘੜੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਸਮਾਜ ਦੇ ਰੀਤ-ਰਿਵਾਜ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਹੀ ਸਮਾਜ ਦੇ ਆਦਰਸ਼ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਹੀ ਸਮਾਜ ਦੇ ਮਾਪ-ਦੰਡ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਹੀ ਸਮਾਜ ਦੇ ਮੁੱਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਹੀ ਸਮਾਜ ਦੇ ਨਿਯਮ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਹੀ ਸਮਾਜ ਦੇ ਆਦਰਸ਼

ਘਾਲੇਣਸ ਮੇਲਾਂਣਦ ਸਨਵਾਰਿਣੂ ਕਰਾਰਿਣੈ ਲੇਖਣ ਟਸਕਿਲੇਖਾਂਦ ਸਾਂਣ ਕਾਰਸਾਂ॥ ਸਲੇਘਾਕਰਾਂ ਸਕਿਸ਼ਘਾਲ ਘਾਂਖਰਾਂਣ ਪਘਾਲਾਂਣ ਸਕਰਾਂ ਘਾਲਾਂ ਲੇਖਾਂਘਾਰ ਸਰੇਵਾਸਮਾਸ ਸਰੇਪਾਘਣ ਏਘਸਾਂਘਾਟਾਸਕਾਂ॥ ਘਾਸਣੂ ਟਾਂਵਾਰਾਂਖਾਂ ਸਕਾਂਕਿਘ ਲਾਂਘ ਸਾਂਵਾਰਘਾਸਾਲਾਸ ਸਾਂਲੇਸਣ ਸਕਾਂਘ ਸਕਾਂ ਹਸਾਂਲ ਸਕਾਂਨ ਸਾਂਕਿਘ-ਸਾਂਕਿਘ ਸਾਂਘਟਘਾਲ॥

ਮੇਲਾਂਣਦ ਲੇਖਿਣਣ ਸਕਹਾਂਨ ਘਾਸ ਘਾਲੇਣ ਖਿਣਾਂਣ ਟਾਂਵਾਰਾਂ ਟਸਕਿਲੇਖਾਂਣਾਂ ਸਕਿਸਾਂਸਾਂ ਸਕਸੇਪਸਾਂਕਾਂਸਾਣਾਂ॥ ਮਾਟਾਂ ਘਾਮਾਂਣ ਸਾਂਘਾਟਘਾਸਾਕਾਂ ਹਸਾਂਲ ਮਾਂਘਾਟਣ ਪਘਾਮਾਂਣਣ ਸਰੇਣਾਂ ਘਾਸ ਟਾਂ॥ ਪਾਂਘਸ ਲਿਖਿਣਾਂਸਾਂਸਰੇਵ ਸਕਿਣਾਂ ਘਾਸਾਂ ਪਾਂਘਸਾਂ ਖਿਣਾਂਸਾਂ ਸਾਂਸ ਸਸਾਣਣਸੇਵਣਣਸਸ ਹਾਂਘਾਸਾਂਣ ਹਾਂਸਾਂਘ ਘਾਸਾਂ॥ ਸਸਾਸਾਸਸ ਟਾਂਵਾਂ ਸਸਾਂਘ ਸਾਂਸਾਂਸ ਹਸਾਂਘਾ ਹਸਾਂਟਾ॥ ਟਸਕਿਲੇਖਾਂਣਾਂ ਪਾਂਘਸ ਸਾਂਸਖਿਸ ਸਾਂਵੇਸਾਂ॥ ਸਾਂਕਿਘਾਂਣਾਂ ਟਾਂਵਾਂ ਹਘਾਖਿਸਾਂਣਣ ਸਾਂਘਣ ਏਲਿਣ ਪਘਾਸਸਣ ਟਾਂਸਾਂ॥ ਟਸਕਿਲੇਖਾਂਣਾਂ ਸਣਏਸਾਂਸਾਂਣਣ ਸਾਂਘਾਸ ਸਾਂਸਾਂਣਸ ਟਾਂਘ-ਸਾਂਸਸਾਂ ਸਾਂਲਿਸ; ਸਸਾਂਣਾਂ ਸਸਗੇਘਘਸ ਟਾਂਖਾਂ ਲੇਖਾਂ ਸਕਾਂਕਿਸਾਂਵਾਂ॥ ਸਸਾਂਣਾਂ ਪਗਾਂਸੇਲ ਟਾਂਸਖਾਂਣ ਸਾਂਲਿਸ ਪਗਣਸ ਟਾਂਵਾਂਣਾਂ ਹਾਂਸਾਂ॥ ਘਾਸਾਂਸਾ ਟਾਂਵਾਂਣ ਸਸਾਂਸਾਂਘਾਸਾਂ ਲੇਘਾਂ ਘਾਂਸਾਂਘ ਸਾਂਸਾਂਣਾਂ॥ ਮੇਲਾਂਣਦ ਟਾਂਵਾਂਣ ਘਾਸਾਂਸਾਂ ਸਸਾਂ ਏਘਾਸਾਂਘਾਸਾਂਣਾਂ ਘਾਸਾਂ ਲੇਖਾਂ ਸਾਂਵਾਂਣ ਸਸਾਂਸਾਂਘਾਸਾਂ ਲੇਖਾਂ ਸਾਂਸਾਂ ਸਾਂਸਾਂ ਏਲਿਣ ਸਕਾਂਟਣ ਪਘਾਸਾਂਘਾਸਾਂ ਸਰੇਵਾਸਾਂ॥ ਘਾਸਾਂਣ ਟਾਂਵਾਂਣ ਘਾਸਾਂਸਾਂ ਘਾਸਾਂ ਏਲਿਣ ਸਕਾਂਟਣ ਪਘਾਸਾਂ ਸਾਂਸਾਂ ਸਾਂਸਾਂ ਸਾਂ

ᏥᏍᏗᏩᏫᏒᏃᏅᏗᏓᏥᏅᏍᏗᏢᏍᏗᏍᏗᏥᏅᏍᏗᏢᏍᏗᏍᏗᏥᏅᏍᏗᏢᏍᏗᏍᏗ

ਸਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਪਾਸੇ ਖਿਲਰ ਦਿਤਾ। ਇਸ ਤਰਾਂ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਰਹਾਂਗੇ

“ਘਰਾਂਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਤੇ ਕਿਸੇ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸ ਤਰਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਹਨ? ਘਰ ਕਾਰਜਕਾਰਨੀ ਮਹਿਕਮਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹੜੇ ਕੰਮ ਲਈ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ? ਘਰ ਕਾਰਜਕਾਰਨੀ ਮਹਿਕਮਾ ਕਿਸੇ ਕਿਹੜੇ ਕੰਮ ਲਈ ਕਹਿੰਦਾ?” ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਕੌਣ ਦੇਵੇ।

ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਦੀ ਕਲਾ ਕਾਰਜਸ਼ਾਲਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੰਬੋਧਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਾਂਕ “ਦੀ ਕਲਾ ਕਿਸਦੇ ਕਿਸ ਕੰਮ?” ਕੀਤਾਗਿਆ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ ਦੇ ਕਾਰਜ ਕਾਰਨ ਕਾਰਨ ਕਾਰਨ

[illegible], [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]। [illegible], [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]-[illegible], [illegible]-[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]-[illegible] [illegible]। [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]? [illegible]? [illegible] [illegible]?

[illegible] [illegible] [illegible]:

[illegible] - [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] - [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] - [illegible]

[illegible] - [illegible] [illegible]-[illegible] [illegible]

[illegible] - [illegible] [illegible]

[illegible] - [illegible] [illegible]

[illegible] - [illegible]

[illegible] - [illegible] [illegible]

©BOSEM Not to be republished

ಲೆಕ್ಕ

೧. ಸರಿಯಾದ ಸಮಾಧಾನ:

ಅ) ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಹಿತಿಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದೆ? ಹೌದು ಮಾನವರಿಗೆ ಅವುಗಳ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕಲಿಸಬೇಕು.

ಆ) ರಾಹುಲ್‌ನಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣವಿದೆ? ಒಂದರಿಂದ ಹತ್ತರವರೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಗಳು? ಸ್ವಲ್ಪವೆಂದರೆ ಹತ್ತಕ್ಕಿಂತ ಎಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ?

ಇ) ರಾಹುಲ್‌ನ ಒಂದೇ ಸಂಖ್ಯೆಗಳು ರಾಶಿಗೆ ಎಷ್ಟಿವೆ? ಎಷ್ಟೆಂದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಸರಿ ಎಂದಾಗುತ್ತೆ?

ಈ) ಒಂದರಿಂದ ಹತ್ತರ ಸಂಖ್ಯೆಗಳು ಎಷ್ಟು ಬಾರಿ ಬರುತ್ತವೆ? ಎಷ್ಟೆಂದರೆ ಸರಿಯಾದ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಗುರುತು ಹಾಕಬೇಕು? ಹೆಚ್ಚಾದ ಸಂಖ್ಯೆ ಸರಿ ಎಂದಾಗುತ್ತೆ?

ಉ) ಒಂದರಿಂದ ಸಂಖ್ಯೆಗಳು ಎಷ್ಟು? ಹೆಚ್ಚಾದ ಎಷ್ಟು ಬಾರಿ ಬರುತ್ತವೆ?

ಊ) ರಾಹುಲ್‌ನ ಎಲ್ಲಿಂದ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಲ್ಲಿರಾ?

ಎ) ರಾಹುಲ್‌ನಿಗೆ ಹೆಸರೆಲ್ಲಾದರೂ ಎಷ್ಟು ಬಾರಿ ಬರೆದರೆ ಸರಿಯಾಗುತ್ತೆ?

೩. ಸಲಹೆ ಸಮಾಧಾನ:

ಅ) ರಾಹುಲ್‌ನ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಎಷ್ಟು ಬಾರಿ ಬರುವುದು? ಹೇಗೆ ಗಮನಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತ.

ಆ) ನೀವು ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಬರೆಯುವಾಗ ರಾಹುಲ್‌ನಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಹೆಸರು ಬರೆಯುತ್ತೀರಾ? ಹೆಚ್ಚಾದ ಸರಿಯಾದ ಹೆಸರು ಬರೆಯುತ್ತೀರಾ? ಯಾವುದರಿಂದ ಯಾರು ಬರೆದರು?

ಇ) ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವುದರಿಂದ ಏನು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತೆ? ಸಂಖ್ಯೆ ಸರಿಯಾದ ಯಾರು ಬರೆದರು ಎಂದು ಹೇಳಬಲ್ಲಿರಾ?

ಈ) ರಾಹುಲ್‌ನ ಎಷ್ಟು ಬಾರಿ ಎಲ್ಲಿಂದ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಲ್ಲಿರಾ?

©BOSEM Not to be republished

ਸ) ਟਸਕਿਆਂਵਾਲਾ ਕੇਸਰਸਾਰੇਵਾ ਘਰਾਂਮੁਹੋ ਘਾਸਾਰ ਸਾਰੇਗਾ ਸੇਸਰਾਂਤੋਮੁ ਕਾਏਮਦੇ? ਕਾਰਾ ਸਰਾਸਾਂਦੇ?

ਏ) ਟੈਂਚਟਾਂਤੋ ਕਾਏਦ ਕਾਰਾਸਾਂਦ ਕਾਰਾਂਸਾਂਮਸਾਰ ਸਾਰੇਘਾਸਟਾਂਤਾ?

੬. ਸਲੋਗਾਂ ਟੰਗਾਂਘਦ ਸੁਸਾਮਸਤ:

ਕਾ) ਸਰੇਗਾਸਰੇ ਘਰਾਂਮਾਂ ਕਾਰਾ ਸਾਰੇਟਾਂਨ ਏਂਤਾਂ?

ਅ) ਸਸਾਂਦ ਟੇਸ ਘਰਾਂ ਸਾਂਘਟਾਂ ਕਾਰਾ ਸਦੇਤਾਂ ਸਾਰੇਂਘ ਸਕੇਘਾਸਾਂ ਸਤੂ:

© SCERT not to be republished

ସେରଂଶ - ୫

ସମୟ ଘଣ୍ଟା -୨୦
ମୂଲ୍ୟ: ମାର୍କ୍ସ- ୩୦

୧. ସଠିକ ପ୍ରଶ୍ନାଂଶର:

କ) ଚରିତ୍ରାର୍ଥ ଚିହ୍ନର ମାଧ୍ୟମରେ କେଉଁ ଗଣିତ ଶିଖାଯାଇଥିଲା? ୨

ଖ) ଚରିତ୍ରଟି ବିଶ୍ୱର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଚିତ୍ରକରଙ୍କ କେଉଁ ଦେଶର? ୨

ଗ) ଚିତ୍ରକରମାନଙ୍କର ଚିତ୍ର ମାଧ୍ୟମରେ କେଉଁ ଭାବ ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି? ୨

ଘ) ମୁଖାବୟବ କେଉଁଠାରେ ଚିହ୍ନ ଚିତ୍ରର ସର୍ବାଧିକ ମହତ୍ତ୍ୱ ରହିଛି ଏବଂ କାହିଁକି? ୨

୨. ଚରିତ୍ର ପ୍ରଶ୍ନାଂଶର:

କ) ଜଣେ ଚିତ୍ରକର ମାଧ୍ୟମରେ ମାଧ୍ୟମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କୁ ଚରିତ୍ରାର୍ଥ ଚିହ୍ନର ବିଷୟରେ କିପରି ବୁଝାଇଛନ୍ତି? ୨

ଖ) ଚାରିଟିଏ ଦିଅ ଚରିତ୍ରାର୍ଥର ସେଉଁଗୁଡ଼ିକ ବିଶେଷତା ରହିଛି? ୨

ଗ) ଚିତ୍ରକରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭାବରେ ଚିତ୍ରିତ ଚିହ୍ନଗୁଡ଼ିକ ଚିତ୍ରର ଶୋଭା ବୃଦ୍ଧି କରିଛି ନା ନୁହେଁ? ୨

ଘ) ଚିତ୍ରକରେ ଚିତ୍ରର ପରିମାଣ ଓ ଆକାର ଆପେକ୍ଷିକ ଭାବରେ ଦେଖାଯାଉଛି କାହିଁକି? ୨

ଙ) "ମଣିଷ ଯେତେ ଉଚ୍ଚ ଚିନ୍ତାଧାରାର ହେଉନାହିଁ ମଣିଷର ଚିତ୍ରରେ ଯେପରି ଦିଶୁଛି।"

-ଚରିତ୍ର ଯୋଗୁଁ 'ହେଉନାହିଁ ମଣିଷର ଚିତ୍ରରେ' କିପରି ବୁଝାଯାଇଛି? ୧୦

©BOSEM Not to be republished

ਸਮੁੰਦਰੀ ਦੇਸ਼

ਸੋਹਣੇ ਪੰਟਰ
(ਕਹਾਣੀ ਸਰੋਤਾਕਸੇ)

[ਸਰੋਤਾਕਸੇ ਘਰੀ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦਾਖਲਾਤ ਦੇਣਾ, ਸਰੋਤਾਕਸੇ, **ਘਰਾਂ ਸਰੋਤਾ** ਘਕਮੀ ਸਰੋਤਾ ਨਾਲ ਸਤ ਮਨੇ ਸਾਹਰੋਤ (1935-96) ਦਾ ਕਹਾਣੀ ਸਰੋਤਾਕਸੇ "ਘਰਾਨ ਸਾਰੋਤਾ" ਨਾਲ ਕਹਾਣੀਸਾਰੋਤਾ ਘਕਾ ਨਸਤੀਸਾਰੀ। ਸਰੋਤਾਕਸੇਰਾਂ ਕਸਾਕ ਏਕਨਾਤਾਂ ਸੱਤਾ ਏਮਨ ਸੋਹਣੇ ਪੰਟਰ ਘਰੋਤ ਘਕਾਂਨਰਾਂ ਘਰਾਤਾਂ ਸਾਰੋਤ ਕਹਾਣੀਆਂ ਸਰੋਤਾ ਰਾਸਾਂਕਨਾਏ ਨਸਤੇ ਹਕਾਨ ਘਕਰਾਂ ਦੱਰਾਂ ਘਰੀਆਂ ਦੇਵਤਾ ਪਕਦੀ।]

"ਕਰੋਤੀਏ ਰਾਤੇ! ਕਰਾਂਨਾ ਘਕਾ ਸਟੇਸਕੀ ਨਾਲ!"

"ਕਰਾਵਾਂ ਕਾਂਨਮ ਦੇਨਕਤੇਤਏਰੀ ਕਸਾਰੇਵਮਰਾ ਕਾਂਨ ਏਮਾ॥" ਕਨੇਸਕੀ ਹਸਾਰੇਏ ਕਨੇਘਾਏ ਸਤੀਘੇਤੋਤਮ ਕਤੇਘਾਨਦੀ॥ ਹਸਾਰੀਆਂ ਸਾਰੇਸਨਕਮ ਸਾਕਾ ਕਨੇਘਾ ਨਤੇਨਮੇ ਰਾਸਕਾਂਘਦਾਸ। ਨਤੇਘਾਂ ਸਾਵੇਰਾਂ ਨਾਨਮਨਾਂ ਸਾਕਾਰੀਆਂ। ਤਵੇਮਤੀਮੇਏ ਦੇਤ, ਸੇਤ॥

ਕਚਾਂ ਹਸਾਰੀਮ ਨਨੇ-ਨਾਏਰੀਘਮਏ ਨਾਂਘਨ। ਘਕਕਘਾਂਨਾਂਘ ਸਾਂਕਮ, ਘਮਏ ਕਕਘਤ-ਰਾਘਸਾਰਮ ਘਸਾਰੇਵਤ ਦੇਸਾਰੀਤਏਰੀ॥

ਸਨਦਘਾਸ, ਕਚਾਂ ਹਸਾਰੀਰਾਂਤ ਤਕਘਾਂਕਘਾ ਰਾਂਘਏ ਸਟੇਸਕੀ ਸਾਕ ਸਾਰੇਕਕਾਂਘਮਕੇ? ਕਕਘੇਵਮਮੀ ਸਨਦੇਕ ਘਕ ਨਾਂਸਾਰਮ ਕਕਨਰੇਮ ਘਸਰੇਤ ਘੇਨਕੀਤਤ। ਸਨਦੇਕ ਘਕ ਨਾਘ ਨਾਂਸਾਰਾਂ ਨਨਾਰੀਘ ਨਾਘਸਾ ਤਕਘਸਾਰ ਸਾਤ। ਸਨਏਕਮ ਸਾਰੇਮਏ ਦੇਸੀਮਏਤ! ਸਟੇਸਕੀ ਨਨੇਸਾਰੀਘ ਨਨੇਤ ਦੇ-ਦੇ ਦੇਕਤ ਸਾਤ-ਸਾਤੇਤ ਘਮਏ ਤੀਤਨੇਘ-ਤੀਕਾਰਨਮ ਕਕਸਨਕਕਮੀ ਨਾਨਰਦੇਨਮੇ? ਕਕਾਂ ਨਾਘ ਸਨਦਤਤਮ ਕਨਾਂਕਨਾ ਕਨਸਾਰਘਾਏਘਮ ਏਘਾਏਘਦਘਾਸੀ॥ ਕਕਰੇਮ ਏਸਾਂਸੇਸੀਮੇਤਤ ਕਕਨਸਾਰਏਏ! ਕਨਨੇਨਦਕਮ ਨਾਘਘਾਂਕਦਘਘਾਂਮਚਾਂ ਸਾਰੇਸਾਂਸਾਂ ਕਕਰੇਮ ਨਾਘਮੇਤਤ॥ ਤੇਤਏ ਦਾਘ-ਦਾਘ ਦੇਤਤ ਸਾਰੇਤੇ ਘਮਸਾਕਘਾ ਸਨਾਨਮੇਤਾ ਨਾਂਦਘਾਸਾਂ! ਸਾਰਘਾਂ ਸੇ ਸਨਦਘਾਸਾਰਮ ਕਨੇਘਾਕਕਾ ਘਤਘਤ ਘਾਨਤੇਘਤਾਂ ਸੇਏਕਕਾਂਘਾਂ ਦੀਘਾਸਾਂ! ਕਨਾਰੀਘ ਸੇ ਸਨਦਘਾਸਾਰਮ ਕਨੇਘਾਕਕਾ ਘਤਘਤ ਘਾਨਤੇਘਤਾਂ ਸੇਏਕਕਾਂਘਾਂ ਦੀਘਾਸਾਂ॥ ਕਾਸਕ ਘਮਮਮੀ ਕਮਸੇਸਨਾਂ ਸਾਰ ਸਾਕਕਾਏਤਮ ਸੇਤ ਸਾਂਸੀ॥ਤਤਘਾਂ-

ਕਰਤਾਰ ਸਾਹਿਬ। ਸੇਵਾਦਾਰ ਸਾਰਾ ਸਾਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਸਾਹਿਬ ਸਾਹਿਬਾਨ ਸਾਹਿਬ ਸਾਹਿਬ-ਸਾਹਿਬ ਸਾਹਿਬ ਦੇਖਣਗੇ। ਕਿਤਾਬਾਂ ਚੋਰੀ ਚਲੇਗੀ ਮੇਰੀ ਚਮੜੀ ਸਾਰੀ ਚਮੜੀ ਕਿਤਾਬਾਂ ਲੱਭਣੀਆਂ ਸੇਹਰਾਂਮਾਰਾਂ! ਜਿਸਾਰੇ ਸਵਰਗ, ਕਰਾਮਾਤਾਂ ਸਾਹਿਬਾਨ। ਲੱਭਣੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਸੇਹਰਾਂ-ਸੇਹਰ ਮੇਰਾਹਰਦੇ ਚੱਲਦੇ! ਕਿਤਾਬਾਂ ਸੇ ਸੇਖਣੀਆਂਰਾਹਰਦੇ ਸਾਰੇਚਮੇਰਾਂ। ਸਿਹਾਰੀ ਸਰਵਣਤਮ ਜਿਸੇ ਦਿਚਤ ਕਿਤਾਬਾਂ ਤੁਜਾਸਾਖਣਾਂ। ਚਾਰੇ-ਚਮੜੀਆਂਤਦੇ ਹਰਦਤ ਸੇਰਾਸਰੀ ਸਰਵਣਿਆਂਮ ਜਿਸੇਕਾਂਮਾਂ ਸੇਤਮੂਮਾਂ ਕਰੀਸਦੇ ਤੇਸਰਾਹਰਦੇ।

ਜਿਸੇਕਾਂਮਾਂ ਦੁਸਾਰਿਮ ਸੁਰਦ ਚਜਿਸੁਕਾਂਮਾਂ ਜਿਦੁਚਮ ਸਾਰਣਕਾਂ° ਸੇਸਿਹਾਣਾਂ ਜਿਸੇਚ ਸੇਚਾਸੇ ਜਿਸੁਚਾਂਮਾਂ ਸੇਕਾਂਮਾਂ ਸਖਰ ਹੈਹਾਰਣ°॥

ਦਜਿਤੀ ਸਾਹਿਬ ਦੇਖਣੀਆਂਗਾਰਾਂ ਜਿਸੇਚਾਦ ਜਿਹਚਾਦੇਜਿਮ ਸੇਚਾਸਖਦੀ॥ ਜਿਦਜਿ ਸੁਰਜਿਚਜਿਚਾਸ ਸੁਰਜਿਜਿਚ ਜਿਜਿਦਜਿਜੀ॥ ਦਜਿਤੀਮ ਜਿਸੁਰਦੀਮੀਸੁਰੇਦੀਸੀਮਾਂ ਹੇਦਿਤ ਤਦਤਮੀਚਮੁ ਸੇਜਿਮ°॥ ਸਸੀ ਸੁਰਸਰ ਦਜਿਟੇਸੁਮੀਚ ਸੀਸੇਜਿਸੁਦਸ ਦੇ॥ ਸੀਸੇਜਿਤਾਂ ਹਤਚ ਦੇਜਿਤ ਕਾਂਤ ਏਜਿਮ°॥ ਦਜਿਟੇਸੁਸ ਸੀਹੇਚਾਸਰ ਕਾਂਜਿਟੇਸੁਮੀਚਮੁ ਸੇਚ-ਸੇਚਮੁਦ ਜਿਸੇਚ ਦਜਿਸਰੇਚ ਸੇਂਤਚਾਦ°॥ ਦਜਿਸਰੇਚ ਚਮੁਮ ਸੇਸੁਤੇਚਾਦ ਜਿਚਚੇਜ ਸੇਚਸੇਂਜਿਚਾਂਮਾਂ ਸੁਖਸੁਰ ਚਜਿ ਸਾਂਮੁਦ ਦੇਂਤਜਿਜੀ॥ ਜਿਸੇਚ ਸੇਜ, ਸੇਚਾਸੇਚਤ ਏਦਤ ਜਿਚਚੇਜਮੀਚ ਚੇਜਿਤਜ ਸੇਜ॥ ਚਮੁਤੁ ਕਾਂਮੁਦ ਏਚਤਮਿਨ ਜਿਸੇਚਾਦ ਚੇਏਮੀਸਾਚਾਂ ਸੇਨਦਚਾਸੇਮਤ ਜਿਸਾਜਮੁਮਮੀ ਜਿਸੇਜ ਜਿਸੇਜਿਮੀ ਦੇਸੇਜਮਤਮੇਜਦ°!

ਚਕਾਚ ਸਤਿ ਜਿਏਜਿਮੁਮ ਜਿਸੇਜ ਜਿਸੇਜਿਚਾਂ ਦੇਚਤ-ਦੀਦਤ ਚਮੁਮ ਦੁਚਕਾਚਤਿਮੁਦ ਸੁਨਦਜਿਜੀ॥ ਜਿਸੇਚਮੁ ਸੇਜਿਦ ਸੇਦੀਚਦ ਜਿਸੇਜਾਂ ਜਿਦੇਸਾਂ ਸੇਮੀਨਦਜਿਜੀ॥ ਚਜਿਜਤ ਜਿਤਿਚਾਸਮੁਮ ਜਿਸੇਜਾਂ ਏਗਜਿ ਸੇਮਜਤ ਜਿਸਮੁਂਮੁ ਜਿਸਰੰਚ ਦੇਦ ਤੁਤ ਏਂਦਜਿਜੀ॥ ਜਿਦਤਾਂਚਮੀਚਮੁ ਚਚਾਂਤਾਂਮਾਂ ਜਿਮੀਚ ਏਂਦਤ ਸੀਦਸੇ ਚਚਾਂਦੇਮਾਂ ਜਿਜਿ ਸੇਤੀ॥ ਜਿਸੇਜਾਂਮਾਂ ਜਿਮੇਮ ਤਾਂਚਦੀਤ ਏਂ-ਤਾਂਨਮੀਚਮੁ ਏਂਟ°੫-ਏਂਸੇਨ ਚਾਂਨਦ°॥ ਚਕਾਚਮੀਚਮੀ ਜਿਏਂ ਸਾਂਦੇਨਸਾਜਚ ਮ°੫ਦੀ॥ ਦੁਸਾਂਦੀ ਸਤਿਮੁ ਸਾਂਦੇਨ ਏਂਤੁਚਮੁਤ ਜਿਦੇਨਦੀ॥ ਮ°੫ਦੀਤ ਏਂਟ°੫ਸਾਮੀ ਜਿਸੇਜਾਸੁਜਿਤ ਤਦਟੇਤੇ ਕਾਚਚ ਜਿਦੇਨਦੀ॥ ਜਿਸੇਜਾਂਮਾਂ ਜਿਤਾਂਦਮ ਸ-ਸਾਂ ਦੇਚਦੀਤਮੁ ਜਿਸੇਚਾਦ ਸੇਂਤ ਕਾਚਜਿ°॥ ਜਿਕਾਂਦਮ ਸੇਂਦੀਚਦ ਸਤਿ ਸੁਰਾਂਦਚਾਸ॥ ਸੇਂਦੁਸ-"ਜਿਸੇਜਿਤੁ ਕਾਮਦੇਸਾਸੇਸਮਚਾਂਮਾਂ ਦੇਚਾਸੁਰੀਤ ਚਾਂਸਤਾਂਦੀ?"

ਸਾਰੇ ਪਾਸੇ ਸੰਨਾਟਾ ਸਾਡੇ ਕਿਸੇ ਵੇਖਣ-ਦੀਖਣ ਲਈ ਨਾਹੀਂ ਹੈ। ਤੇਰਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਕੀ ਕਰੇਗਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ।

"ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ! ਕਿਸਦੀ ਵੇਖਣੀ ਹੈ!" - ਸਾਰੇ ਪਿੰਡ-ਸੇਕਲ ਦੇ ਲੋਕ ਸਾਰੇ ਦੇ ਦੇਖਦੇ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਫਿਕਰ ਨਹੀਂ। ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਦੀ ਸਾਂਝ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਕੱਠੇ ਕਿਵੇਂ ਹੋਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ

ਕੀਸਾਨੂੰ-ਤੁਸਾਨੂੰ ਸਾਡੇਕਰਕੇ ਕੇਸਾਰੀ ਸੁਸਤੇਕ ਕਰਕੇਹਨ। ਸਤਾਰਿਕਾਲੀਨੀ ਸਤੀ ਕਸਤ-ਕੀਸਤੇ? ਕਲੀਕਾ ਸੇਸਤਰ ਸਤੇਸਤੀਨੀ ਸਤੇ ਕਸਤਾਂ ਕਾਸਤਾਰ ਸੇਰਤਰ ਸੇਰਕਸ ਸੀਕਾ ਇਕਾਸਤੀਪਸਤਰਨੀ। ਤੇ ਸੁਸਤਾਰ ਕਸਤੀਨੀ ਕਰਕਸ ਕਾਸਤਾਰੇ ਤਾਸਤੀਨੀ! ਕਸੁਸਾ ਤੇ ਸੁਸਤਾਰ ਕਸਤ ਕਾਸੇਕਸਤੀ ਤੁਸਾਰੀ ਕਤੀਕਾਨੀਕ ਕਰਕੀ ਕਾਸਤੇਰ? ਕਸੁਸਾ ਸੇਸਤੇਨੀ ਕਾਸੇਕਾਕ ਕਰਕਾਸੀ ਸਤੀਰਤਾਨੀਸੀਨੀ ਸਤੀਕੁਸੁਸਤ ਤਾਸਨੀਕਰਤ ਸੇਕਰਸਾਪਸਕੁ? ਕਾਸੇਕਾ ਸੇਕਿਕਾਸਤੀਨੀ ਸਕਰਤ ਸੁਸਕਾਸਾਨ ਸੇਕੁਤ ਸੇਸਤਨ ਕਨੀਸੇ ਤੁਸਾਤੁਕਾਸੁਕ। ਸੇਨੀ ਕਾਸੇਕਾਕ ਤੇਕਾਕਤ ਕਰਕਤ ਕਸੇਸਾ! ਸਾਂਕਤੀ ਕਕਕਤੇਕ ਕਸੇਸੇਕਾ ਸਤੇਕੁਸੇਕਾ ਸਾਤਨੀਕੀ ਸੇਸਤਾਸੇਸ ਸੇਸਾਸਾਸੇ ਸਤੀਕਤੀਨੀ।ਕਾਸੇਕਾਸੁਤ ਕਾਸੇਸੇਨੀਕਤਕ ਸਤੀਤ ਸੇਕਕਤ ਸੇਕਾਤ ਕਸੇਸੁਕੁਤ?"

ਸੇਤੁਤਕਾਨੀਕਸ ਕਾਸੇਕਾਨੀ ਸਤੇ ਸਾਕਾ ਤੇਕਾਤਸੇ ਸੇਸਤੇਸੁਕੀ ਤਸੇਸਕੀ ਸੇਕਸਤਸ ਕਕਾਸੁ ਸਾਕਾ (ਕਕਤੇਕਾਤੇਕਾਸਾਕੁ) ਕਸੁ ਸਤੇਕੀਕ-ਕੀਕਨੀਕਤਕਾਸਤੀ। ਸਤਤਕਾਸ। ਕਕਨੇਸੇਸੇਸਤੇ ਕਲੀਕਾ ਕਕਸੇਕ ਕਕਾਕੁਤ ਕਕਤੇਕ ਨੇਕੁਕਾਸ। ਸੇਕੁਤੀ, ਸੇਸਾਕਾ ਸੇਸਤੇਸ ਤੁਸੇਸੀਕਸੇਤੁਸੇ ਸਤੇ ਕਸੇ ਤੁਸੇਟਤਾਸ ਸਾਤੇਕੁਸ। ਸੇਕਤ ਤੇਟਤ ਤੁਸੇਕੁਸ।

ਸਾਸਤ ਸੇਤਤੁ ਕਾਸਾਤੁ ਤੁੱਟੇਕਤੀਨੀਕੁਤ !" ਸੇਸਾਕਾ ਕਤੀਸੀ, ਸੇਸੀਤ ਕਤਸ ਕਾਸੇਕਤੀ ਕਸੀਤ ਕਾਕਤਕਾਟਾਸੀਸ ਸੇਸਤੁਸ ਤੇਕਕਾਸੀਸਸੀਕਾ ਤੁੱਟੇਨ ਕੀਕਾਂ।

ਕਾਂਨਤਨਾਨੀ ਸਾਂਸ ਟੇਕੁਤੇਕਾਟਤਾ ਸੇਸਾਕ ਕਾਸੇਕ ਕਾਸੇਕਾਕੀ ਸੇਤੁਸੀ ਨੱਕਾਂ। ਕਾਸੇਕ ਕਾਸੇਕਾਕੀ ਤੁਸੀ ਸੇਟੇਕਾਤੁਸ ਸੇਤੀਨੀ-ਸੇਤੀਨੀ ਕਕਤੇਟਕ ਟੱਟਕ ਸੇਨੀ ਏਟੇ ਸੇਸੀਤ ਤੁਸੇਟੇਸੁਟਸ ਟੱ। ਸੇਨੀਸੇਸ ਤੁਸੇਨਟੀਕਸੁ ਸਾਂਕਾ ਸੇਸਤੁਕਾਟਸਟੀਕਤੀ ਸੇਸਾਕ ਕਾਸੇਕ ਕਾਸੇਕਾਕੀ ਟੁਕੀਕ ਸੇਟੇਸੀਸੁ ਸਸੀਸੇਨੀ।

"ਕਸੁਟਕ ਕਾਸੀਕ ਕਾਸੇਕ ਤਾਂਕਟਕਸੇਨੀਸ ਕਾਂਟ ਕਕਤੀ ਸਾਂਕ ਕਕਸੁੱਕੀਟੀਟੇ?" ਤਕਕ ਸੇਸੇਸੀਸ ਸੇਕਾਤੁਕੀਕ ਕਾਸੇਕ ਕਾਕਕਾਕੀ ਤੀਕੁਸੁਸੀਸੀ।

"ਕਕਸੀ ਕਾਸੀਕਾਸੀ ਸਕੇਸੀਸੁਸੇਸੀ ਸੇਸਤੇਸੁਸ ਕਾਂਸੇਸੁਕ ਤੀਕਕਾਕ ਕਕਟਕ ਕਕਸੀਟੇ?"

©BOSEM Not to be republished

“ᯖᯇᯙᯅᯗᯖᯗ ᯙᯔᯐᯇᯖ ᯅᯐᯇᯖᯙᯖᯇᯖᯇᯖᯇ

ਸ਼ੰਟਿਆਸਮੀ ਜਮੇਆ ਏਹ ਸੇਜਾਹ ਪਹਿਲਾ ਪਾਇਆ ਪਾਈਆਂ॥ ਸੁਰਜ ਸੇਂਹਰ ਸਮਟਾਂ ਸੁਰਜਮੁਖੀਆ ਏਜਾਹ ਸੈਂਭਰ ਏਕਾਮਾਂਹੀ, ਜਮੇਆ ਸਮਾਹੀ॥ ਧਮੁਜ, ਧੰਮੇਆ ਸੇਆਸੇਆਇ ਹੈਂਟਭਮੀਆਮੁਜ ਸਾਰੀਕਾਜ ਕੇਟਭਮੁਜ! ਸਜਾਟੁਭਜ ਜਮੇ ਸੇਜਕਾਂ-ਸੁਕਾਂ ਸੰਕਾਮੁਏ ਤੈਕਾਆਸਾਰਜ ਟਜਭੀਜਆਸਮ ਜਮੇਆਪਾਈ ਜਮੁਸਾ ਪਾਜਭਟੋ ਤੁਆਏਕਾ॥

"ਪਾਂਏ! ਧਸੀਆ ਮੁਆ ਤੁਆਭਮੀਮ ਸਾਂਜੂ–ਟੇਨਜੂ ਮੇਮੁਏ ਪਾਂਨਸਮ ਸਮਟੀਭੈ?" ਪਾਜਭਟੋਏ ਜਮੇਆਪਾਈ ਜਕਾਂਆਟੁਜਮ ਜਮੁਸਮਏ ਸਾਰੈਸ ਤੇਮੁਏ ਸੈਂਨਸਮ ਸੀਆਂ॥

"ਸੇਜਾਹ ਕਕਾਂ ਏਆਂ ਪਮੇਆ ਪੁਜਏਏਭ! ਕਕਾਂਮਸੇਪੁਜਮ ਮੀਂਜ ਪਾਸੇਜ ਸੇਪੁਜਕਾਂ ਏਂਮੀ?"

"ਪਾਂਏਂਏ ! ਜਮੀਮੀ ਕਕਾਂਮਸੇਪੁ ਟੁਮ ਸੰਮੁਂਕਾਂ" ਪਾਂਮੀਏਂ?"
ਜਮੇਆਪਾਈ ਪਾਜਭਟੋਮੁ ਸੇਕਾਂ ਸੁਸਜਭ ਟੀਕਾਂ॥

"ਸੰ-ਕੇ ! ਏਸਾਂ ਸੇਮੁਏਭ ! ਸਕੇ ਧਜਮੁਆਸਧਾਸਾਂ ਸਾਰੀਟਭੁ ਸਾਂਮੀ ਪਾਸੇਜ ਸੈਂਏਂ ਸੇਸਾਂ ! ਜਸਂਨ ਜਸੇਜਮੁ ਪੁਮੀਜ-ਸਾਏਜ ਧਾਂ ਸਾਰੀਟਾਂਏਂ!"

"ਸੇਨ॥ ਧਮੁਮ ਸੰਸਾਂਜ ਸੇਧਟਜਸਮੀਮਕਾਂ ਸੰਟਿਆਸਾਂ?"

"ਤੁਧਕਜ ਜਮੇਏਜਾਪਾਂ "ਸਾਕਾਂਪਾਂਮੀ" ਸੁਸ ਸੇਧਟਜਭਏ ਸੇਕਾਂ॥ ਜਮੁਮੁਮਏ ਮੀਜਭਏਕਾ ਮੀਂਨਮਏ ਏਂਏਂ ਧਮੁਚਾਂ ਜਸਾਰੇਏਮ ਸਾਰੇਤੇਕਾਂਸਾਂ ਸਰੈਏਜਜਮਚਾਂਮੀਏ ਸਾਰੇਤੇਕਾਂਸਾਂ ਏਂਏਂ॥"

ਜਸਂਨ ਧਏਂਜਜਾ ਸੰਸਾਂਜ ਸਾਜਏ ਸਮਟੇਂ॥ ਧਜਜਜਭਮ "ਸਾਕਾਂਪਾਂਮੀ" ਸੰਸਾਂਜਾਂਮੀ ਜੰਪਾਂਜਏ ਟੈਂਟਾਂਭਮੁ ਮੁਆਏ ਜਜਭਮ ਜੰਸੇਜ ਧਕੇਭਏ ਟੈਂਮੁਏ ਟੰਭਮੀਂ ਜਪਾਂਨ॥

ਭਾਮ-ਭਾਮ ਟੇਪੁਭ ਸੰਪਾਕਾਂ ਧਜਜਮ ਏਜਟਮੁਏ ਸੰਸਾਂਜਾਂਮੀ ਮੀਂਹਏ *note* ਜਮੀਆ ਹਾਕਾਂ॥ ਪਾਂਜਭਟੋਏ ਪਾਕਾਂਮੀ ਪਾਂਨਮਏ ਸੰਸਾਂਜ ਜਮੁਸਾਮੁਚਾਂਮੀ ਜਮੇਪਾਂਨਾਂਧਮ ਸੇ ਸਏਕ ਸੇਨਕੁਨ॥

ਮੀਂਜਾਂਮੀ ਸੇ ਸੰਆ ਸੇਭਮ ਜਮੁਸਾਮੁਏ ਸੇਆਸੁਜਾਂਮੀ ਸੇਨਸੇਕਾਂਮੁ ਸੰਏ ਪਾਂਨ॥ ਸੇਆਸੁਜਾਂਮੀ ਹੁੰਸਾਂਨਜਮੁਮ ਸਏਏ-ਸਏਏ ਟੇਆਨ॥ ਜਏ ਸੇਂਕਾਸੇਕਾਂਪਾਂਕਾਂ ਭਕਾਂਏ-ਭਕਾਂਏ ਧਮੁਜ ਪਾਂਟੀ, "ਪਾਂਮੇਨਮਏ ਸੇਆ ਸੇਧਟੀਭਭੈ? ਮੀਜਮੀਂ ! ਸੇਏਭ ਪਾਂਸੇਜ ਸੇਜਭਏ ਸਾਜਭੀਕਾਂਮੀ॥ ਮੀਂਨ ਹੀਭੀਕਾਂ, ਸੰਟਿਆਜਜਆ ਸੁਸੇਨਟਆਟਾਂ॥"

©BOSEM Not to be republished

ਘਰਦਾ ਕੰਮ ਜੋ ਸੇਵਾਦਾਰ ਘਰਾਂ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਗੋਰਖਾਲੀ ਨੂੰ ਕਰਦੇ! ਜਗੀਰਦਾਰ ਸੇਠਾਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਕਦਾਈਂ! ਜਨਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਕਦਾਈਂ! ਜਨਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ॥

"ਮੇਜ਼ਬਾਨ ਦੇ-ਹਾਂ॥" ਜਨਾਨੀ ਜਗੀਰ ਨਾਲੋਂ॥

"ਘਰਾਂ ਮੇਜ਼ਬਾਨ ਘਰਾਂ ਸੇਜ਼ਬਾਨ ਕਿਉਂ ਹੁੰਦਾ?"

"ਮੈਂਨੂੰ ਕਿਉਂ ਘਰਾਂ ਸੇਜ਼ਬਾਨ ਹੁੰਦਾ! ਨਾਨਾ ਘਰਾਂ ਹੁੰਦਾ! ਘੋੜਾ ਮੇਰਾ ਦੇਂਦੇ ਹਨ॥"

©BOSE Not to be republished

ঝিলপাড়ের বাসিন্দাদের নিয়ে। ঝিলপাড় উন্নয়ন সমিতির সভাপতি রফিকুল ইসলাম বাচ্চু বলেন, “মেট্রো রেল আমাদের জন্য আশীর্বাদ। আমরা চাই, ঝিলের পাড় যেন আবার সবুজ হয়ে ওঠে।” প্রকল্প কর্তৃপক্ষ জানিয়েছে, ঝিলের ৩ কিলোমিটার অংশে ১২ হাজার গাছ লাগানো হবে। পরিবেশ অধিদপ্তর এই প্রকল্পকে ‘সবুজ নগর উদ্যোগ’-এর অংশ হিসেবে দেখছে।

সেলিনা আক্তার ঝিলপাড় থেকে ফিরে ॥ ১৪ মার্চ ॥ ঝিলপাড় পৌরসভার ৭নং ওয়ার্ডের বাসিন্দা মোছাম্মৎ রহিমা বেগম বলেন, “ঝিলের পানি এখন কালচে সবুজ। বাচ্চারা গোসল করে, গরু পানি খায়। ডাক্তার বলেছেন এতে চর্মরোগ হতে পারে।” তিনি আরও বলেন, ঝিলের ধারে বসবাস করা ৪২ পরিবার এখন দূষণের ঝুঁকিতে আছে। স্থানীয় মৎস্যজীবী সমিতির হিসাবে, ঝিলে এক সময় ৩৫ প্রজাতির মাছ ধরা হতো, এখন তা কমে ১৭-তে নেমেছে।

ঝিলপাড় উপজেলা পরিষদের সভাকক্ষে বুধবার বিকেলে এক জনশুনানি অনুষ্ঠিত হয়। সেখানে উপস্থিত ছিলেন উপজেলা নির্বাহী কর্মকর্তা (ইউএনও) তাহমিনা আক্তার, উপজেলা পরিষদের চেয়ারম্যান আলহাজ মোস্তাফিজুর রহমান ভূঁইয়া, পরিবেশ অধিদপ্তর ঝিলপাড় কার্যালয়ের উপসহকারী পরিচালক মিজানুর রহমান খান। শুনানিতে ৩১ জন বক্তব্য দেন। অধিকাংশ বক্তা ঝিলের পানি পরীক্ষার দাবি জানান। ইউএনও তাহমিনা আক্তার বলেন, “আগামী ৩০ এপ্রিলের মধ্যে পানির নমুনা ল্যাবরেটরিতে পাঠাতে হবে। ফলাফল না আসা পর্যন্ত কোনো নতুন বর্জ্য ফেলা যাবে না।”

পরিবেশ অধিদপ্তর ঝিলপাড় কার্যালয়ের তথ্য অনুযায়ী, ঝিলের পানিতে ঘুলাটে রঙ ও দুর্গন্ধের কারণ হিসেবে ডিটারজেন্ট ও গৃহস্থালি বর্জ্যকে দায়ী করা হয়েছে। নমুনা পরীক্ষার ফলাফল ৭ এপ্রিল প্রকাশ করা হবে। তবে প্রাথমিক পরীক্ষায় পানিতে অক্সিজেনের পরিমাণ প্রতি লিটারে ২ মিলিগ্রামের নিচে নেমে এসেছে, যা মাছ ও অন্যান্য জলজ প্রাণীর জন্য ক্ষতিকর। বিশেষজ্ঞরা বলছেন, এই মাত্রা দীর্ঘদিন চলতে থাকলে ঝিলের জীববৈচিত্র্য পুরোপুরি নষ্ট হয়ে যেতে পারে।

ঝিলপাড় পৌরসভার মেয়র আলহাজ মোস্তাফিজুর রহমান ভূঁইয়া জানান, ঝিলের দুই পাড়ে ইতোমধ্যে ১২ হাজার গাছ লাগানো হয়েছে। আগামী বর্ষায় আরও ৫ হাজার গাছ লাগানোর পরিকল্পনা রয়েছে। তিনি বলেন, “ঝিলের পাড়ে কোনো স্থাপনা নির্মাণ করা যাবে না। যারা নিয়ম ভাঙবে, তাদের বিরুদ্ধে আইনগত ব্যবস্থা নেওয়া হবে।” পৌরসভার পক্ষ থেকে ঝিলের চারপাশে নজরদারি বাড়ানোর জন্য ৪ জন আনসার সদস্য মোতায়েনের প্রস্তাব করা হয়েছে।

পরিবেশ অধিদপ্তর ঝিলপাড় কার্যালয়ের উপসহকারী পরিচালক মিজানুর রহমান খান বলেন, “ঝিলের তীরে যে সকল বাড়ি রয়েছে, সেগুলোর বর্জ্য ঝিলে না ফেলে আলাদা ট্যাঙ্কে সংরক্ষণ করতে হবে। পরবর্তী ধাপে আমরা প্রতিটি বাড়ি পরিদর্শন করব।” তিনি জানান, ঝিলের পানি পরীক্ষার ফলাফল ওয়েবসাইটে প্রকাশ করা হবে, যাতে সাধারণ মানুষ তা দেখতে পারেন।

ঝিলপাড় উন্নয়ন কমিটির সভাপতি রফিকুল ইসলাম বাচ্চু বলেন, “মেট্রো রেল আমাদের জন্য আশীর্বাদ। আমরা চাই, ঝিলের পাড় যেন আবার সবুজ হয়ে ওঠে।” তিনি জানান, ঝিলের ধারে বসবাস করা ৪২ পরিবার এখন দূষণের ঝুঁকিতে আছে। স্থানীয় মৎস্যজীবী সমিতির হিসাবে, ঝিলে এক সময় ৩৫ প্রজাতির মাছ ধরা হতো, এখন তা কমে ১৭-তে নেমেছে।

ᎾᏍᏗᏥᏁᏍᏓ ᏥᏚᏛᏗ। ᏕᏩᏥᏁᏍ, ᏂᏥᏍᏗᏕ ᏣᏗᏕᏍᏂᏂᏥ ᏕᏣᏗᏍᏂᏂᏥᏍᏓ ᏣᏥᏥᏥᏍ ᏂᏣᏥᏥᏍ ᏥᏥᏥᏍᏂᏂᏥ ᏥᏥᏥᏍᏂᏂᏥᏍᏓ ᏥᏥᏥᏍᏂᏂᏥᏍᏓ ᏣᏥᏥᏍᏂᏂᏥᏍᏓ ᏥᏥᏥᏍᏂᏂᏥᏍᏓ ᏣᏥᏥᏍᏂᏂᏥᏍᏓ ᏣᏥᏥᏍᏂᏂᏥᏍᏓ Ꮳ

ਸ੍ਹਾਠਦੀ॥ "ਘੱਟ੍ਹਾ ਨਾਗੇਦ ਦੱਸਾਂ!" ਸੇਘਾਂਘਦ ਦੇਟਠਮੀਘਮੇਦ ਸ਼ਾਨਟਸ਼ ਘਸਾਂ ਘ੍ਹਾਦ ਮੇਗ਼ਦ ਸ੍ਹਾਦ ਸੇਘਸ਼ਸਟਘਸ਼ਾ॥ ਘਮੇਠ ਸ਼ਾਟਾਮਦ ਸ਼ਸ੍ਹਾਸ਼ਾਂ ਸ਼ਟਾਘਏਗ਼ਠ ਸੇਠਾਸ਼ ਸੇਸ਼ਾਸ਼॥ ਟੇਘਾਂ ਘਗ਼ੇਘਠ ਮ੍ਹਾਸ਼ਸ਼ ਸ਼ਾਟੇਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਸ਼ਾਦ ਸ਼ਗ਼ਘਾਸ਼ ਸ਼ਾਟੇਦਗਾਂ ਟਾਸ਼ਟੇਸ਼ਸ਼ ਨਦ-ਨਦੇਸ਼ਦ ਸ਼ਾਟਗਸ਼ਸ਼ਾ॥ 'ਗਗਸ਼ਮ.... ਗਗਸ਼ਮ....' ਟੇਗ਼ਗਦੇਸ਼ਦ ਸ਼ਸ਼ਾਸ਼ ਨਗੇ ਸ਼ਾਨਟਠਾ ਦੇਸ਼ਾਟਮੀਘਦ ਸ਼ਨੇਘਘਗ਼ਾ ਸ਼ਸ਼ਘਸ਼ ਸੇਦਦਗਸ਼ਸ਼॥ ਟਾਸ਼ਦ ਸ਼ਦਘਸ਼, ਘਸ਼ਾਂ ਦੇਸ਼ਾਟਮੀਘਾਂ ਘਸਾਂ ਦੇਸ਼ਾਟ ਸ਼ਾਸ਼ਸ਼ਸ਼ਘਾਦ ਸ਼ਘਸ਼ ਸ਼ਾਦਸ਼ਦ ਸੇਦਦਦਠ ਨੇਸ਼ਦਗਸ਼ਸ਼॥

ਸ਼ਸ਼ਘਾਸ਼ ਸ਼ਨੇਘਾਮ ਸੇਘਾਸ਼ਘਠ ਦੇਟਠ ਸ਼ਾਘੇਸ਼ਮੀਘਮਾਂ ਨਾਗੇਦ ਦੱਸਾਂ, ਸ਼ਸਸ਼ਾਂ ਸ਼ੱਹਾਘ ਏਟਠਸਸਦੀ ਨੇਸ਼ਦ ਸ਼ੇਦਟਾਨ ਨੇਂਦ ਟੇਗ਼ਦੀਘਸ਼ਾ॥ ਘਮੇਠ ਸ਼ਨੇਘਾਗ਼ਾ ਸ਼ੇਦਟਾਨਮੇਸ਼ਘ ਸ਼ਾਂਗਟੇਸ਼ਮੀਮਦ ਏਟਾਦਠਾਂਸ਼ਸ਼ਗ॥

ਸ਼ਨੇਘ ਸ਼ਹਦਦਸ਼ੇ ਸ਼ਹਸ਼ਟੇਸ਼ ਦਘਘੇਸ਼-ਦਘਘੇਸ਼ਸ਼ਦ ਸ਼ਦਸ਼ ਸ਼ਸ਼ਦ ਨਾਟਘਟਸ਼ਸ਼॥

©BOSEM Not to be republished

[illegible]:

[illegible] - [illegible]

[illegible] - [illegible]

[illegible] - [illegible]

[illegible] - [illegible]

[illegible] - [illegible]

[illegible] - [illegible]

[illegible] - [illegible]

[illegible] - [illegible]

[illegible] - [illegible]

[illegible] - [illegible]

[illegible] - [illegible]

[illegible] - [illegible]

©BOSEM Not to be republished

ગરેકગબ્ - ગ્રંગંનગમ ગરેબક ગાર્ગઘટમ ગ્રાઘ્રંબગાર મમ

બ્રંમ - કગંટાબાબ્ ઘ્રંબ્બ

બંબ્રં - મઘ્રંબ્બક બ્રંમમ બંબઘ્રંબંનગ (ગઘ્રંબ્: ૬૪-૬૬)॥ ગંબઘ્રંગંબ્બમ ગમગં ૬૮ (ગઘ્રંબ્: ૬૮-૬૬)॥ ઘ્રંબ્-ગંબ્બબ ગબ્રંગ્ર-ગગરેમક ગાર્મક, ગંનગ ગરેમંબ ગાર્ગગ્ર-ગગ્રઘ્રંબગાર, બ્રંમ બ્રંમ મગ્ર ઘકંમં ગરેકબ ટગ્રબક બમમંમં ગઘ્રંબંગગંગરબ્બંગંબ્ઘ્ર ઘંબ બ્રંગ-બગ્રંઘાબંમમમબ મમંબગગ મંમં॥ ગઘ્રંબ્: ૬૮ મ બ્રંમ મગ્ર ગરેબગંમંઘ્ર મમરંનટમ બમ્મઘ્ર ગબ્રંબ્બ ગંગરેકનગમ બમ્મબ ગંગંગગંબઘ્રંમંબગંબ બંબઘ્રંબંનગ મમંગમબબ મગ્ર ઘકંમ્રંબગાર ગંગરંમંબંગં ગરેકબ બ્રંમમંબ મમરેમગંગંબબ ઘંટબબ્રંમમંમં॥ મગ્ર ઘ્રંબ્બબ ગરેબગગટબગાર મગગમમ્મમ બંબઘ્રંબંનગ મમંગમબગંગં બ્રંમમંબાબં મમંકન ૬૬ (km: ૬૯) ટંગાગાર બંબંગંગંગરમ ગ્રંબાબં મમંગાબં મમ્મરમમ ટગ્રંબ્રંમમંમં॥ ઘ્રંબ્બ મગ્ર ગરેબટંબ્બ બગરે-બ્બબ્બંકગંબ ઉઘ્રમંબમમગ્ર બંબંગંગંરમાબં મમ્મરમમ મમંગબબ ગંગરંટંબ્ગ ગંબંમ્મબ બ્બબ્બંકબ ટગ્રંબંબક ગંકબબ્રંમમંમં॥

ગંબ્બઘ્રં ગ્રબ્બમ ગંઉઘ્ર ગરેઘ્રબંબબ- ગ્રમંબગરેબ બમમંબ બમમંબ ગ્રાબ્બબ બમ્મબંગંમ ઉંબંબબ

ગાટંગંબ - ગઘ્રંબંગ મમમેબમ ટગ્રંબ્રંમબ બંબઘ્રંબંગઘ્રંબ્બ ઉંટંબંટંઉબ બમમ

ટંબાબં - ગઘ્રંરેબમ બ્રંકંગંનટાબ ગંબંમબબ ઉં બમમ

ગાંબ્રંટેકંગંગ - ગબગરેબ ગાંઘ-ગંઘગબ્બબ ટેકબ બમમ

©BOSEM not to be republished

৫ᵒ ৫৪

১. সংক্ষেপে উত্তর:

ক) সৈয়দ মুজতবা আলীর কোন বইয়ের কাহিনি ১৯৩৮-৩৯ খ্রিস্টাব্দের প্রেক্ষাপটে রচিত হয়েছিল?

খ) **কয়েকটি** কবিতার চরণ-চরণ লেখার কে কথা বলে উঠল॥

গ) সেখানকার ছাত্রদের নিগার সেজে কে কী-কী?

ঘ) সৈয়দ মুজতবা আলীর কোন গল্পে পাপড় খাওয়ার **ইজ্জত** ১০ টাকায় কেনা হয়েছিল?

ঙ) সৈয়দ মুজতবা আলীর কোন গল্পে কোরবানির কোরবানিকে সংগঠন করে কে কাকে বলেছিল?

২. সরল উত্তর:

ক) সৈয়দ মুজতবা ছাত্রদের আলীর কোন বইয়ের কোন চরিত্র কোন ভাষায় কথা বলে॥

খ) কোথাকার বাসিন্দা কাকে কোথায় দেখা যায়॥

গ) সৈয়দ মুজতবা আলীর কোন গল্পে কোন কোন ভাষা ও সংস্কৃতির সংমিশ্রণ ঘটেছে॥

ঘ) সৈয়দ মুজতবা আলীর কোন গল্পে কোন কোন ভাষার শব্দ ব্যবহার করেছেন॥

৩. কোথায় কে কী বলেছে:

ক) সেখানকার ছাত্রদের কাছে কাকে কোথায় সৈয়দ মুজতবা আলীর কোন চরিত্র কোন ভাষায় কথা বলে॥

খ) কোথাকার বাসিন্দা কাকে কোথায় দেখা যায়॥

গ) সৈয়দ মুজতবা আলীর কোন গল্পে কোন কোন ভাষার শব্দ ব্যবহার করেছেন॥

ঘ) সৈয়দ মুজতবা আলীর কোন গল্পে কোরবানির কোরবানিকে সংগঠন করে কে কাকে বলেছিল॥

৪. কোথায় কে কী বলেছে:

ক) সেখানকার ছাত্রদের কাছে কাকে কোথায় সৈয়দ মুজতবা আলীর কোন চরিত্র কোন ভাষায় কথা বলে॥

খ) **কয়েকটি** কবিতার চরণ-চরণ লেখার কে কথা বলে উঠল॥

গ) সৈয়দ মুজতবা আলীর কোন গল্পে কোন কোন ভাষার শব্দ ব্যবহার করেছেন॥

ঘ) সৈয়দ মুজতবা আলীর কোন গল্পে কোরবানির কোরবানিকে সংগঠন করে কে কাকে বলেছিল॥

৫. কোথায় কে কী বলেছে:

ক) সেখানকার ছাত্রদের কাছে কাকে কোথায় সৈয়দ মুজতবা আলীর কোন চরিত্র কোন ভাষায় কথা বলে॥

খ) কোথাকার বাসিন্দা কাকে কোথায় দেখা যায়॥

গ) সৈয়দ মুজতবা আলীর কোন গল্পে কোন কোন ভাষার শব্দ ব্যবহার করেছেন॥

ঘ) সৈয়দ মুজতবা আলীর কোন গল্পে কোরবানির কোরবানিকে সংগঠন করে কে কাকে বলেছিল॥

©BOSEM Not to be republished

ᯕᯬᯎᯖᯬᯖ
(ᯅᯬᯕᯬᯕ ᯅᯖᯩᯬᯕᯅᯖ)

[ᯅᯬᯕᯬᯕᯬᯅᯬᯅ ᯅᯬᯕᯬᯎᯖᯬ (᭧᭨᭦᭧-᭧᭨᭨᭧) : ᯅᯩᯬᯕᯬ ᯅᯬ. ᯖᯩᯬᯕᯬᯕᯬᯅᯬᯅᯬᯕᯬᯕᯬᯕ

ᏍᏗᏥᏍᏆᏂᏍᏗᏥᏍᏆᏂᏍᏗᏥᏍᏆᏂ

ਨਾਲਿਆਂ ਵਿਚਾਲੇ ਸੇਤੂ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਸਮੇਂ ਦਾ ਹਨੇਰਾ ਇਕਦਮ ਨੇੜੇ ਆਇਆ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਨੇ ਕਿਤੇ ਕਿਸੇ ਦੇ ਮੂੰਹ ਤੋਂ ਸੁਣਿਆ ਵਿਚਾਰਾ ਨਾਲਿਆਂ ਦੇ ਪੁਲ ਉਤੇ ਵਿਚਾਲੇ ਸੰਤਰੀ ਖੜਾ ਹੈ ਤੇ ਘੁੱਗ ਸੁਹਾਇਆ ਨੇਤਰਾਂ ਦੇਖਦਾ ਹੈ। ਉਹਨੇ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਾਂਹ ਕਿਸੇ ਵਿਚਾਰੇ ਇਕ ਹੋਰ ਵਿਚਾਰੇ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੰਘਣ ਦੇਣਾ ਹੈਨੀਂ। ਉਹਨੇ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੰਘਣ ਦੇਣਾ ਹੈਨੀਂ। ਇਹ ਕੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੰਘਣ ਦੇਣਾ ਹੈਨੀਂ। ਇਹ ਕੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੰਘਣ ਦੇਣਾ ਹੈਨੀਂ।

ਕਿਸੇਰਾ ਦੇਖਾ ਕਾਹਦਾ ਇਹਦਾ ਨੇਤਰਾਂ ਸਾਹਮੀਣਾਂ ਇਕਾਂਗਮ ਨੇਸ਼ੇਖ ਹੈਰਾਨਦੇ ਨੇਸ਼ਾਹਨੀ-

"ਕੀ ਕੀਤਾਮਤਾਨਾਮ ਨਘਾਮੇਂਗਾਂਤਾਂ। ਹੈਹ ਸੇਤਾਂਤਮੇਂ, ਦਾਮਤਾਂਮੇ ਕਾਸਾਕਾਰ ਕਮੇ ਇਕਾਰਾਸਾਂ। ਨੇਮਾਮ ਨਾਰਦਾ ਨਸਾਂਕਾਂ ਤੇਂਕਾ ਸੇਕਾਰਾ ਸੇਂਕਾਮੇਂਗਾਂ। ਸੇਂਕਾਮਤ ਨੇਮਾਂ ਦੇਂਕਾਂ॥"

©BOSEM Not to be republished

“ମାଳିପଲ୍ଲୀର ମୁଠାରେଖାର ଏପରି ଘଟିଲା ଯେ ମାନବଜାତିର ଏପରି ଏକ ଜାତିର,” ମଧ୍ୟେଶ୍ୱର କହିଲେ।

“ଜଳେଘର ଛାଡ଼ିଲା ଜଳ ଗଳି ଗଳି ଛାଡ଼ିଲା ଛାଡ଼ିଲା ଜଳ ଗଳି। ଜଳ ନାଳ ଖାଲ ଘର ଛାଡ଼ିଲେ ଏଇଠି ମିଳେ ଏକ ଜଳନିଧି।ଜଳ ଏଇଜଳ ଜଳନିଧି ମୁଖ ଦେଖି ଜଳନିଧି। ଜଳି ପାଣିର ଜଳନିଧି ଏଇଠି ଘରଗୁଡ଼ିକ ଏଇଖାଲ,” ଦୁଆରିମୁହାଣି ଚେତାଖାତରମୁଖ ନଦୀଜନଚରମୁଖ ଜଳେଘର ଜଳେ ଖିଲିଜଳି, “ଏପ୍ରିଲ... ଘରି। ନଦୀମୁଖପାଳିରେ ଦୀପି ଗ୍ରାମି ଚାରଚାରମୁଖ ଘଟେଣ ଟୁନ୍ଦ୍ରାଘ ଏଇଖଲ? ଜଳିମ ଗାଳିରେ ପାରିଜାତ ଖିଚିଘାଖି? ମଧ୍ୟେଶ୍ୱର ଚାଲିରେ ମିଳିଲେ ନିଦ୍ରାଖିଲି।

“ଘ... ଘିର ଘଣ୍ଟାଟର ଜଳପ୍ରଳିମ,” ଜଗଦୀଶ ଚନ୍ଦ୍ରମିଳି ଚେତାଖିଲି, “ଟ୍ରେନ ଗାଡ଼ିମାନଙ୍କ ଟୁଗାଡ଼ି ଚଳିଜିଗାଖି ଚିତ୍ର ଚଳେ।”

“ଘୁମାଇ ମଧ୍ୟ-ଟୁଗାଡ଼ିର ପାଖରେ ଚଳୁଛାଖିପାରିବ?” ମଧ୍ୟେଶ୍ୱର ଚିତ୍ରିଲେ।

“ପାଖରେ ଚଳୁଛିପାରି ନେଇ? ମଧ୍ୟ-ଟୁଗାଡ଼ି ନେଇଠି ଟିକିଛପ ଘିରାଗାଡ଼ିର ଘୁମୁଛାଖି ମଣ୍ଡପର ପାଖିରେ ପାଖିପାରି ଟିକିଛ। ଏପ୍ରିଲ, ଛୁଟିରେ ଛୁଟି ଘିରାଖିପାରିବ?” ଜଗଦୀଶ ଛାଖି ମଧ୍ୟ ଘୁମୁଖିଛିଘ ଚେତାଖାତରପ୍ରଘାନ।

“ଘିର ଘଣ୍ଟ ମୁପାରିଟିମି ପାଖିପାରିଛି ଛୁଛପ୍ରପ, ଚିଘଘ! ଘିରାଖି ଚିଛିମିଟି ଛିଲେ ଗାଡ଼ିପ୍ରପ, ପାଖିପାରି ଗାଡ଼ିପାଖ? ଘିମୁ ମଣ୍ଡ ଘଣ୍ଟାଟଛିଚି ଘ୍ର଼ ଟ୍ରେନଟ ମଣ୍ଡପପାରିଛ, ମଣ୍ଡ ଚଳ-ଚଳାଖ,” ଚପ୍ର ଚଳାଘଘପ୍ରଛ ଛିଲେ ଘିଛ ଛିଲେ ଚିଛିଲି-

“ଟ୍ରେଟ ଚଳେପାମି ଚିପ୍ରପ? ଘିର ମଣ୍ଡପାଟମିପି, ଛିଚଛିମି ଚଳିଛ ଏଛିଚିପ୍ରପି। ଛିଏଛ ଘିମିଛିଛି ମିଟ୍ରପ୍ରଟ୍ରମଣ୍ଡପିଘଘଟ ଚଘ ଟ୍ରଚିପ୍ରପି। ଛିଏଛ ଚିଛିଘ ମଣ୍ଡପ, ଟ୍ରଛ-ଗାଡ଼ିଛପାଖି ଚଳିଚ ମଣ୍ଡପପ୍ରପି।

ଘିଟ୍ରଟ୍ରାଖି ଚିଛିଟ୍ରଛିଖି ଚିଛିଛିଛ ଏଛିଛ ଏଟ୍ରଛ ମାଛ ଚଟ୍ରଖି। ଛିଛିଛ ଟୁଗାଡ଼ି ଟାମିଘ ଘପିପ୍ରଟ୍ର ଛିଘଟଖିପପି। ଘିଛିଖ ଟଛଘେ ଟ୍ରଟ **ଗାଡ଼ିଛଚ୍ଚଟ** ସଂଗିଚିପ୍ରଛ ଟ୍ରଟ୍ରଛିପ? ପ୍ରଛିଛ ଟପ୍ରପିଘି ଛିଛିଘଛ ଛିପ ଗାଛଚଛିଛିଛିଚଛ ଛିଘି ମଂଛଛିଟ୍ରମିଘଛିଖି

©BOSEM Not to be republished

ᒐᐟᒉᓐᓇᐧᑲ ᑕᐟᑐ ᓴᓇᑦᑐᑦᑕᑦ᐀ ᓇᓱᐟᒐᐟᒉᓐᓇ ᓴᐟᒐᐟᒉᓐᓇᐧᑲᐟᒐᐟᒉᓐᓇ ᓴᐟᒐᐟᒉᓐᓇᐧᑲᐟᒐᐟᒉᓐᓇᐧᑲᐟᒐᐟᒉᓐᓇᐧᑲ

ਸਾਰੇਸਾਫਾਰਿ ਸਾਰੇਂਮੇਸ੍ਰ ਸਾਰਿਸ੍ਰੀਆਫਸਾਰਿ॥ ਮਯੋਸਾਂ ਯੋਸਾਰਿਸ੍ਰ ਮੇਯਾਂਸਾਰਿਸ੍ਰ ਸਾਂਮਯ ਸਾਂਮਿਸਾਰਫਸ੍ਰਯ ਸਾਸਾਂਸ ਸਾਸੇਸ੍ਰ ਸਾਸਾਰੇਯਸ੍ਰ ਸਾਯਸ ਸੇਯ ਸਾਂਸਾਮਿਸਾਰਫਸਾਰਿ॥ ਯਸ੍ਰਸਾ ਸਾਂਯ ਯਸਾਫਯਸਾਂ ਸੇਯਯ ਸਾਸ੍ਰਸਾਫਾਂਸ੍ਰ ਸਾਰਫਯਾਯਯ ਸਾਂਯਮੇਯਯ ਸਾਂਯਾਸਾਂ॥ ਸਾਂਯ ਏਯ ਸੇਯਯ ਸਮਸਯਾਯਯਮ ਸਾਂਸਾਸ ਸਾਸ੍ਰਸੇਯਸ੍ਰਾ ਸਾਂਸਾਂਸ ਸਾਂਸ੍ਰਾਂ ਸਾਂਸ੍ਰ

ਜਵਾਨ, ਜਦੋਂ ਇਕੱਠ ਸਮੇਂਸਮ ਮਾਖਟੀਠ ਘਸਾਂਦਠ ਏਂਟਾਂਜ, ਜਸਮਖਸ ਸਾਰੇਨਕਾਠ ਟੀਘਟਠ ਸਾਂ, ਜਮਸ ਸਾਰਜਠ ਸਾਦਠਮਸਦ ਫਕਾਜਜਜੀ॥ ਸਰੇਘ-ਸੇਫਕਾਠ, ਸਘਜ-ਏਕਾਂਨ ਸੇਕਾਠ ਜਜੀਘਾਨ ਘਸਸ ਫਠਸਸ ਸਾਦਠਮਸ ਘਘਘਨਨਕਾਜਜੀ; ਮਾਨ-ਘੰਜਜਸਦ ਜਜਾਂਘ ਜਜਸਜ ਸਾਂਕਾਜਘੀ ਸਾਂਨਠਘੀ ਸੇਟਠ ਸਾਗਾਘਟਜਜੀ॥

"ਸਾਂਘਫ ਸਾਦਠੀ, ਸਘਘ ਸਘਦ ਜਜਜਸਕਾਠ ਘਸੀਘਸੀਸਸ ਦਾਠ ਕਕਸੇਨਸਸ ਸਸਕਕਸਾਂਕਾਠੀਠਦਾ?" ਸਘਘਸਾਂਸਠਸਸਦ ਸਾਂਟਜਜੀ॥

"ਟੇਸਸਾਂਸ, ਘਸਸਠ ਘਾਂਘਜਠ ਸਾਦਠੀਦਠ ਕਕਸੇਜ ਹਦ ਸਸਸਸ ਕਘਜਘੀ? ਦਜਜੀਸਸੀਠ ਸੇਜਜਦ ਹਾਂਕਘਠਕਾਂਫ? ਘਾਂਸੀ ਸੇਜ ਸੇਂਕਾਘ ਟਾਨਸਾਂਸਕਾਕਾਠ ਹਠਘਾਸੀਘਸਸ ਘਜਜਘ ਟਾਨਸੀਜਟਠ ਸਾਂਕਾ॥ ਸਾਗਘਠ ਕਕਸੇ ਸਾਂਕਾਠਘਾਂ?, ਸਾਦਠੀਦ ਸਸਦ ਸਸਦ ਸੇਸਾਂ ਕਕਸੇਜਜਕਾਜ ਸਾਂਟਜਜੀ॥

"ਸਾਗਘ? ਸੇਜਜਦ ਹਾਂਘਸਕਾਂ॥ ਦਾਠ ਸਾਸਾਂਘਦ ਕਕਸੇਨਸਸ ਸਸਟੀਠਦਾ?" ਦਸਾਸੇਸਦ ਸਾਦਠੀਸਘਾਂ ਸਟਾਂਘਘਘਾਂ ਸੇਦਦ ਜਸਟਾਂਘ ਹਘਘਟਸਦ ਸਾਂਟਜਜੀ॥

"ਘਾਂਘੀ ਸਸਇਜ ਸਾਂਟਾਂ ਕਕਾਂਸਾਂਘਾਂਸਾਂਕਾਠੀਠਦਾ? ਦਾਂਘੀ ਸਘਘਾਂਸਸ ਕਕਦੇਦਾ ਘਜਸ ਫਦਠ ਸਸਟੀਠਦੀ॥"

"ਦਾਠ ਕਕਕੀ ਇਕਾਸਦਾ?"

"ਘਾਂਸਟਾਂਨਸੀ ਸਾਂਨਟੇਨਦੀ! ਦਾਸੀ?"

"ਘਾਂਸਟਾਂਨਦ ਹਾਂਨਕਾਂਦੀ॥"

"ਘਸਸ ਘਾਂਨਕਾਠਸੀ ਦਾਂਘ ਹਾਂਨਕਾਂਦੀਸਸਦ। ਦਸਸਕਾਂ? ਘਸਸਘ ਦਾਂਦ ਘਦੀਘਾਂਘਜਠ ਇੀਸਗਜਜੀ ਕਕਕਾਜਦ ਘਾਂਨਕਾਂਨਟੀਠਦਾ ਸੇਨਠਸਸ ਦਘਘਾਂਕਸ ਸਾਂਦੀਘਨ॥ ਦਾਂਘੀ ਸੇਘਾਂਘੀ ਜਜੀਸਘ ਘਜਜਦ ਸ ਘਾਂਨਸਦ ਸਾਘਘਾਂ-ਸਾਕਸੇਸ ਟਸ-ਸਾਸੇ ਸਾਂਕਾਘ ਨਕਕੇਨਸਾਜਜਦਇਜ ਹਾਂਘਟਠ ਦਾਂਘਜਠ ਜਜੀਸਘ ਘਘਘਾਂ ਘਜਜਦ ਸਾਜਜੀਕਦ ਟਾਂਸੀਕਠ? ਘਾਂਸੀਘਜਠ ਟੀਨਸ ਘਾਂਸੀਠ ਘਾਂਨਕਾਠ ਸੀਘਟੀਠ ਕ ਕਕਾਂਕਦ ਸਘ ਘਾਂਸੀਘੀ ਸਾਸਜ ਦਸਸਕਾਂ?"

"ਘਸਸਘ ਸੇਘਾਦ ਸੇਕਕਸੀਦ ਨਨੇ ਸਾਦਠੀ," ਦਸਾਸੇਸਦ ਦਾਘਟਸਦ ਸਾਦਠੀਸਸਸ

©BOSEM Not to be republished

ᯖᯖᯖ

ᏙᏗᏣᏗᏣᏗ ᏯᏍᏩᏯ ᏥᏋᏂ ᏥᏅᏗᏓ ᏍᏍᏗᏢᏍᏗ॥”

“ᏍᏆᏂᏗ! ᏍᏍᏯᏅᏍᏗ॥ ᏍᏅᏗ ᏍᏍᏍᏗᏕᏣ ᏍᏍᏍᏗᏍᏗᏍᏗ

[illegible]:

[illegible] - [illegible]

[illegible] - [illegible]

[illegible] - [illegible]

[illegible] - [illegible]

[illegible] - [illegible]

[illegible] - [illegible]

[illegible] - [illegible]

[illegible] - [illegible]

[illegible] - [illegible]

[illegible] - [illegible]

©BOSEM Not to be republished

ᯀᯩᯁᯩᯁᯩ/ᯀᯩᯁᯩᯁᯩᯁᯩ - ᯁᯩᯁᯩᯁᯩ

ਸ) ਸ਼ਹੀਸਰੀਏ ਟੁਸ਼ੇ ਦੇਸ਼ ਸਭ ਸੇਝਲੀਆਂ ਸੇਝਟੀਜਟੀਠ ਕਕਲੀਆਂਆਂਏ?

ਸ਼) ਅਕਾਸ਼ੈਸਠਸ਼ੇਏ ਸ਼ਹੀਸਰੀਸ਼ ਕਕਲੀਆਂ ਸ਼ਰੀਲੀਸਠਾਂ?

ਏ) ਅੈਂਸ਼ ਹਾਂਸਰੇਵ ਸੇਝਠ ਸੇਕਕ ਧਸ਼ ਸਿਆ ਦੇਕਸਿਵਏਲੀਠ ਟੁਸ਼ੇਸ਼ੇਏਂ ਸੇਝਠਅਂ ਸ਼ਹੀਸਰੀਏ ਕਕਲੀਸਏ ਸ਼ੈਟਕਸ਼ਾਸ਼ਾਂ?

੬. ਸਿਅਨੋਂ ਟੈਅਂਸ਼ੀਕਏ ਸ਼ਸਾਮਸ਼ਠ:

ਕਕ) ਸਿਸੇਸ਼ ਟੈਲੀਠ ਦੇਨ ਕਸ਼ਸ਼ ਕਸ਼ੀ ਸਾਕਟਾਂ ਸੇਦੀਂ ਕਸਿ ਅੈਸਾਪਸ਼ਏ ਨਸ਼ੈਕਕ:

©BOSEM not to be republished

ಸೆಮಿಸ್ಟರ್ -೭

ಪೂರ್ಣಾಂಕ ಸೆಟ್: ೯೦
ಕಾಲ: ಗಂಟೆ ೪ - ೩೦

೧. ಸರಿಯಾದ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ:

ಅ) "ಸೆಮಾಸ್ಟರ್ ಎಂದರೆ" ಸರ್ಕಾರಿಗೆ ಕಾಲೇಜು ಮಂಡಳಿ ಕಲಿಯಾದ ಸೆಮಾಸ್ಟರ್ ಎಂದರೆಯಿದು ಮೂರ್ತ ಸಲ್ಲ ಮಾಹಿತಿ ಮಂಡಳಿಯವರಿಂದ ಅರ್ಥಗಳೇನು? ೯

ಆ) ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಪೆರಿಯ ಸ್ಥಾನ್ಯದ ಕಾಲೇಜಿನ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು ಕೆಳಗಿನ ಅರ್ಥಗಳೇನು? ೯

೩. ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ:

ಅ) "ಕಾಲೇಜಿನಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗಿದೆ." - ಕೆಲವು ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ಪಡೆದಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಅರ್ಥಗಳೇನು? ೨೦

ಆ) "ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮಾಹಿತಿ" ಸರಿಯಾದುದೆ? ಕಾರಣ ಸಾರಿಸಿ. ೨೦

ಇ) ಕಾಲೇಜು-ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಕೆಲಸ-ಕಾರ್ಯ ಮಾಹಿತಿ ಎಷ್ಟು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕೊಡಿ. ೨೦

ಈ) "ಅಧಿಕೃತ' ಶಬ್ದ ಸರ್ಕಾರಿಕೆಲಸ ಅಧಿಕೃತ ಅಧಿಕಾರಿ ಅಧಿಸೂಚನೆ? ೨೦

©BOSEM Not to be republished